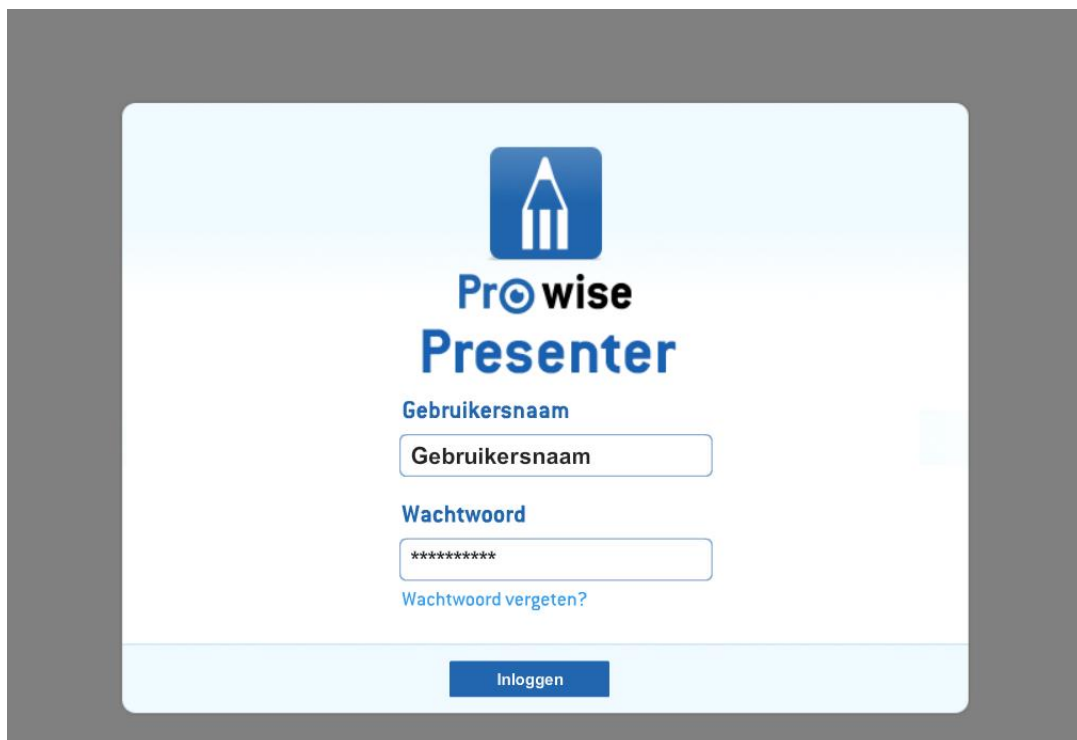

handleiding
Prowise
Presenter 5.6
incl. ProConnect / ProQuiz

simpel – uitgebreid – internetbased
merk/type digitaal bord/touchscreen onafhankelijk

Prowise
Presenter

Gebruikersnaam

Gebruikersnaam

Wachtwoord

*****

[Wachtwoord vergeten?](#)

Inloggen

Inhoudsopgave

Inleiding: Wat is een digitaal schoolbord of touchscreen?.....	3
1. Prowise Presenter: elementaire handelingen	5
1.1 Standaard bordschrift handelingen	7
1.2 Bord hergebruik	11
2. Meer gereedschappen.....	15
2.1 Teksten plaatsen.....	15
2.2 Rechte lijnen plaatsen.....	18
2.3 Figuren/vormen plaatsen	18
2.4 Hulpmaterialen.....	19
2.5 Objecten naar voren of achteren plaatsen of vergrendelen	20
2.6 Objecten voorzien van een hyperlink/koppeling	21
2.7 Groeperen.....	22
2.8 Uitleijnen van objecten	23
2.9 Transparantie.....	23
2.10 Uiterlijk presentatie aanpassen	24
2.11 Over de randen van je “bord” heen	25
2.12 Bestandsbeheer.....	26
2.13 Gebruikersinstellingen.....	28
3. Multimediaal en interactief	29
3.1 Achtergronden	29
3.2 Afbeeldingen.....	31
3.3 Illustraties en symbolen.....	34
3.4 Video’s.....	35
3.5 Geluiden	36
3.6 Internet-koppelingen	37
3.7 Interne Presenter-koppelingen	39
3.8 Pagina-manager	39
3.9 Bouwstenen	40
3.10 Geluid-koppelingen	42
3.11 Multitouch	42
4. Instructiegereedschappen	43
5. ProConnect	51
5.1 Stemmen	51
5.2 Gereedschappen	56
5.3 Verstuur scherm.....	59
5.4 Remote	61
6. ProQuiz	65
6.1 Maken van een quiz/toets m.b.v. ProQuiz	65
6.2 Quizplayer.....	71
6.3 Quiz/toets resultaten	75
7. Prowise Presenter App.....	77
Eindopdracht:	79
Bijlage:	81
Nuttige internetlinks:	81
Bordverhalen/-presentaties behorende bij methoden:	81

Inleiding: Wat is een digitaal schoolbord of touchscreen?

Een digitaal schoolbord is een groot whitebord, dat gevoelig is voor aanrakingen en in verbinding staat met een beamer en een computer. De beamer projecteert het beeld van de computer op het scherm. Doordat het scherm gevoelig is voor aanrakingen, kan het met de hand en/of een speciale pen worden bediend.

Doorgaans is op de computer ook speciale software geïnstalleerd, die het bord activeert en aanstuurt zodra de computer wordt opgestart. Meestal moet de eerste keer, en telkens als het bord of de beamer wordt verplaatst, het bord worden gekalibreerd. Via de software wordt elk contact met (of benadering van) het bord met stift of vinger omgezet in een muisklik of digitale markering.

Een ander vorm van een digitaal bord is het Touchscreen. Dit is een soort TV-monitor (LCD) met een scherm dat ook gevoelig is voor aanraking (met vinger of stift). Hier is geen beamer bij nodig. Een computer is eventueel in de monitor ingebouwd of evenals bij een digitaal bord naast het touchscreen geplaatst en aangesloten. Er zijn ook al Multi-touch screens (meerdere vingers/stiften op verschillende plaatsten tegelijkertijd gebruiken).

Het grote verschil met een gewoon krijtbord is, de mogelijkheid om alles wat je op een computerscherm kunt laten zien, te projecteren op het digitale schoolbord of touchscreen. Dit betekent dat je in je lessen op een eenvoudige manier gebruik kunt maken van websites, software, filmpjes, muziekfragmenten, interactieve teksten, presentaties enz. Daarbij is het mogelijk om instructies, die op het bord zijn gemaakt, op te slaan en later weer op te roepen.

Naast een digitaal bord of touchscreen en een computer (en bij een digitaal bord een beamer) beschikken de digitale bordens/touchscreens vaak over bijbehorende software, die het digitale bord/touchscreen van veel meer en extra functionaliteiten voorziet.

Er zijn 3 verschillende technieken (soorten digitale bordens):

- drukgevoelig (TeamBoard, SMARTboard, Polyvision, TRACEboard, SlimBoard).
Deze bordens kun je met een vinger bedienen.
- elektromagnetisch (ACTIVboard, Communicator, Digitiser, Focus Board, Interwrite, HD-bord, Penbord, TRACEboard, SlimBoard).
Deze bordens bedien je met een speciale digitale pen.
- infrarood/ultrasoon (Mimio I-board, Hitachi StarBoard, Legamaster).
Ook deze bordens bedien je met een speciale digitale pen
- andere, nieuwe technieken (Hitachi DuoBoard, Polyvision Eno)

Bij Touchscreens zijn ook verschillende technieken mogelijk:

- Resistief (kassasystemen)
Deze monitoren bestaan uit een glasplaat met een transparante geleidende laag en met er voor een kunststof folie – reactie door druk of aanraking (met vinger of pen)
- Infrarood (Prowise, Focus)
Infrarode golven worden over een glasplaat geleid – aanraking registreert onderbreking van golven (met vinger of pen)
- Surface Acoustic Wave (ultrasoon)
Geluidsgolven worden geleid over een glazen oppervlak en worden door de vingertop geabsorbeerd (alleen met vinger)

LET OP: er zijn single en multi-touch schermen !!!

Deze handleiding gaat over **Prowise Presenter**. Een internet/webbased applicatie voor digitale bordens en/of touchscreens.

Prowise Presenter is speciaal door en voor het onderwijs gemaakt met als belangrijkste doelstellingen:

- Intuïtief
- Simpel
- Toch uitgebreid
- Overal te gebruiken

Prowise Presenter (met Pro Connect en Pro Quiz) kan op elk merk/type digitaal bord of touchscreen gebruikt worden met pc/tablet (Windows, Apple, maar ook op Linux).

Een digitaal bord of een Touchscreen (het fysieke bord) kan gebruikt worden als de pc opgestart is, maar het is alleen een soort filmscherm of vergelijk het met het bureaublad van een pc dat getoond wordt, maar waarvan je met vinger en/of pen dit bedient i.p.v. de muis. Maar om meer functionaliteiten uit je digitaal bord of touchscreen te halen (en vooral om het interactief te maken) moet je de extra software daarvoor opstarten

Prowise Presenter is zo'n applicatie voor een digitaal bord of touchscreen. In tegenstelling tot andere software, die specifiek bij een bepaald merk/type digitaal bord of touchscreen hoort, is Prowise Presenter merk en type onafhankelijk en kun je dus gemaakte "bordverhalen" (instructies/presentaties) tussen de verschillende merken en typen borden en touchscreens binnen je school/schoolbestuur uitwisselen, wat ook weer gemakkelijk is voor vervangers en leerkrachten, die in verschillende klassen en scholen werkzaam zijn.

Daarnaast kan het door de leerkracht ook thuis (of op een andere locatie) gebruikt worden zonder installatie, want het is via internet te gebruiken (webbased) middels een aanmeldnaam en wachtwoord (aanmelden via www.prowise.com).

De gemaakte bordpresentatie kun je zowel privé opslaan (eigen harde schijf of netwerk), maar ook in een ruimte op internet, die alleen voor de school toegankelijk is (Brin-code) of wereldwijd voor allen (Community).

Sinds versie 4.0 is het uitgebreid met **ProConnect**. Hierdoor wordt het mogelijk om b.v. te stemmen met allerlei devices, die de kinderen zelf hebben of krijgen, zoals een Iphone, Ipad, Androïd tablet, laptop, pc etc. Via deze devices maken zij connectie met het "bordverhaal" van Prowise Presenter en zien de vraag en kunnen een antwoord kiezen wat weer in Prowise Presenter zichtbaar en verwerkt wordt. Zo kunnen ze ook een woordenwolk met z'n allen samenstellen over meningen en kunnen ze met hun devices aan diverse competitieve educatieve spelletjes (bv. tafelsommen) deelnemen en worden de resultaten speels gepresenteerd in Prowise Presenter. In Prowise Presenter 4.0 met ProConnect kan de leerkracht ook lopend door de klas m.b.v. een tablet het bordverhaal besturen (Remote) of de bordpagina naar de leerling sturen om het te bewerken en terug te sturen.

Juli 2014 werd Prowise Presenter (5.0) verder uitgebreid naast wederom verbeteringen (oa. aanpassingen menu en uitbreiding illustraties) ook met **ProQuiz** een module om een quiz of toetsen te maken. In februari 2015 verscheen versie 5.5 met oa. geluiden en een topografietool

Samengevat:

- Zet de pc aan
- Meld je (eventueel) aan op het netwerk of pc
- Gebruik de pen/vinger als muis

Opmerking:

Bij verplaatsing van digitale borden moeten deze soms gekalibreerd worden (zie beschrijving van de leverancier) om de pen "gelijk te zetten" met de muiscursor. Bij Touchscreens is dit niet nodig.

1. Prowise Presenter: elementaire handelingen

Nadat je de pc aangezet zet, kun je na het aanmelden op het netwerk en/of pc gebruik maken van de internetapplicatie Prowise Presenter. Deze internetapplicatie vergroot de functionaliteit van het “bord” .

Voorbeelden zijn:

verschillende kleuren schrijfmateriaal, gum, liniaal, gradenboog, achtergronden, objecten plaatsen, vormen/pijlen, geluid/video afspelen, opslaan van bordlessen/presentaties, pdf-export instructiegereedschappen voor aardrijkskunde, geschiedenis, rekenen, taal, verkeer etc.).

Hiervoor dient wel de internetapplicatie Prowise Presenter opgestart te worden.

- Start een internetbrowser (Internet Explorer, Firefox etc.)
ga naar: <http://www.prowise.com/presenter>

Opmerking:

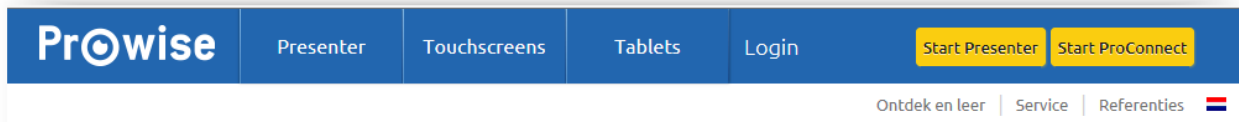
Uiteraard dient men een abonnement afgesloten te hebben om het te gebruiken of een beperktere Free-account te hebben– zie verder uitleg hieronder. (prijzen/vergelijk:

http://prowise.com/nl_nl/presenter/prijzen)

Men kan bordverhalen/presentaties openen of plaatsen (opslaan) die alleen toegankelijk zijn voor de leerkrachten van de school, of voor alle personeelsleden van een schoolbestuur of voor iedereen op internet. Daarnaast uiteraard lokaal opslaan. Deze vormen van openen/opslaan is alleen mogelijk met een (betaalde) Prowise Presenter abonnement. Ouders, kinderen en anderen kunnen ook een Free-account afsluiten (gratis), maar dat kan voor slechts 1 gebruiker en je kunt max. 5 lessen delen (verder geen opslag op internet als school/bestuur of geen opslag lokaal, geen support, etc.)

Let op: Prowise Presenter Free/Gratis is een beperkte versie!! (beperkt aantal presentaties op te slaan)

In deze handleiding wordt deze versie niet beschreven. Hier wordt alleen de Pro-versie beschreven.

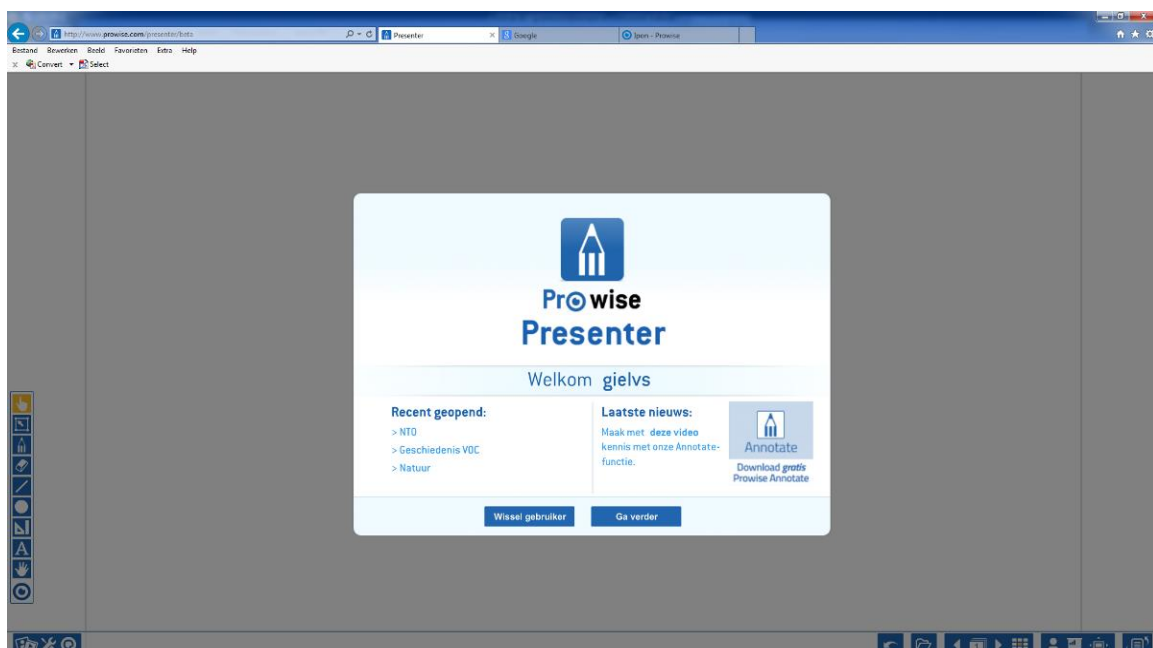
- **Pro-versie** (<http://www.prowise.com/presenter>):
- Kies bovenaan **LOGIN (of Start Presenter)**:
Vul je inlog/aanmeldnaam/wachtwoord in
Klik op de knop: **Login**

(LET OP: Studenten moeten bij de 1^e keer eerst onderaan hun PABO-account aanmaken op basis van hun gekozen hogeschool en emailadres/studentnummer. Daarna kunnen ze voortaan via de login pagina zich telkens aanmelden- alleen gedurende hun studie aan de Pabo.)

Na succesvolle aanmelding zie je aan de bovenzijde, dat je ingelogd bent (rechts boven kun je uitloggen).

- Klik op: **Start Presenter**

Als je op **Ga verder** klikt, verdwijnt het kleine begroetingsblok, waarin oa. een aantal presentaties (bordverhalen) uit de Community staan, die je kunt openen.

1.1 Standaard bordschrift handelingen

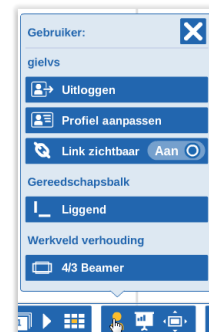
Aan zijkant van de Werkruiimte staat de Gereedschapsbalk:

Aan de onderzijde vind je de Basismenubalk:

De Gereedschapsbalk kan ook i.p.v. de zijkant aan de onderzijde (dus IN de Basismenubalk) geplaatst worden – of weer terug aan de zijkant geplaatst worden.

- Kies in de Basismenubalk de knop **Gebruiker**
- Kies in het menu bij de optie Gereedschapsbalk: **Liggend**
- Sluit via het **kruisje** het menu gebruiker

In de Basismenubalk onderaan worden ook vaak meer opties aangegeven, afhankelijk van wat je in de Gereedschapsbalk hebt gekozen/geselecteerd.

De opties in de Basismenubalk zijn vaak opgebouwd uit uitklapmenu's.

- Klik in de Gereedschapsbalk op de **Schrijfgereedschap** (potlood)

Deze knop wordt anders ingekleurd als deze gekozen is – standaard zijn de knoppen blauw.

Er is een keuze uit 5 vormen van schrijfgereedschap, te weten: potlood. (kalligrafeer-)pen, marker, handschrift letter en handschrift wiskundig.

- Klik op de **Pen**

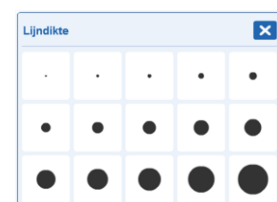
Na de keuze Pen verschijnt onderaan in de Basismenubalk een aantal extra knoppen behorende bij de gekozen knop uit de Gereedschapsbalk.

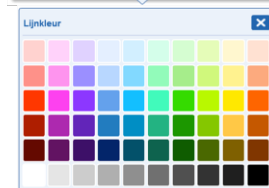
(Lijndikte – Lijnkleur)

- Klik in de Basismenubalk op **Lijndikte**

Kies de gewenste dikte (na de keuze sluit het venster automatisch. Het kruisje gebruik je alleen om het venster te sluiten bij geen keuze)

- Klik in de Basismenubalk op **Lijnkleur** (middelste knop, die ook de kleur van de huidige/gekozen lijnkleur weergeeft.) Sluit het venster en handhaaf de standaard zwarte kleur)

Opmerkingen:

- Het is een soort kalligrafiepen, dus op bepaalde punten is de lijn wat dunner of dikker (bochten).
- De laatst gekozen (sub-)knop blijft gekozen staan (dus bv. Potlood of Pen)

Opdracht:

- *Oefen wat met de pen - b.v. schrijf je roepnaam – maar teken ook wat lijnen en gebruik wat andere kleuren (varieer ook de dikte)*

In tegenstelling tot een klassiek schoolbord kun je bij dit “bord” bladeren naar een nieuwe/volgende pagina en terug naar een eerdere pagina.

- Klik in de Basismenubalk op **Pagina verder**

Je ziet, dat je op Pagina 2 staat.

- Klik op **Schrijfgereedschap** en kies **Potlood**

Deze knop is nu anders ingekleurd en heeft eventueel een ander figuur staan, nl. de laatst gekozen pen.

Na de keuze Potlood verschijnen onderaan in de Basismenubalk ook een aantal extra knoppen behorende bij de gekozen knop uit de Gereedschapsbalk.

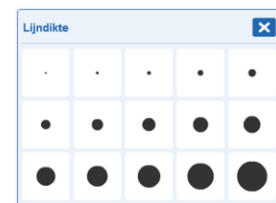

(Lijndikte – Lijnkleur – Opvulkleur)

- Klik op **Lijndikte**

Kies de gewenste dikte (na de keuze sluit het venster automatisch. Het kruisje gebruik je alleen om het venster te sluiten bij geen keuze)

- Klik op **Lijnkleur**

(middelste knop, die ook de kleur van de huidige/gekozen lijnkleur weergeeft.)

Opmerkingen:

- **Opvulkleur** heeft standaard geen functionaliteit bij een Potlood. MAAR.....
Als je een Opvulkleur gekozen hebt en met een potlood een **dicht** figuur maakt, krijgt het in de “binnenzijde” de geselecteerde Opvulkleur.
- Als je meerdere losse letters hebt geschreven en die staan dicht bij elkaar dan wordt het toch als één geheel (woord) herkend en zal het bij Selecteren als één object herkend worden.

Opdracht:

- *Oefen wat met het met plaatsen van verschillende/meerdere kromme lijnen en kies ook wat andere kleuren en teken ook een cirkel met een dunne rode lijn, waarbij de binnenzijde van die cirkel groen wordt.*

- Klik in de Gereedschapsbalk op de **Schrijfgereedschap** (potlood)

Er is een keuze uit 5 vormen van schrijfgereedschap, te weten: potlood. (kalligrafeer-)pen, marker, handschrift letter en handschrift wiskundig.

- Klik op de **Handschrift (letter)**

Na de keuze verschijnt onderaan in de Basismenubalk een aantal extra knoppen behorende bij de gekozen knop uit de Gereedschapsbalk, nl. lijnkleur en lijndikte.

- Schrijf **Hallo** (als blokletters of netjes als handschrift aan elkaar vast)

Na een korte wachttijd wordt het geheel omgezet naar een tekst:

Op dezelfde wijze werkt **Handschrift (cijfer)**

- Schrijf **123**

Opdracht:

- *Oefen wat met het schrijven van woorden en getallen, die dan vervolgens automatisch omgezet worden in blokletters.*

- Klik in de Basismenubalk op **Pagina terug**

Uiteraard kun je in tegenstelling tot een klassiek bord de objecten (de lijnen, je geschreven teksten etc.), maar ook later andere objecten, verplaatsen.

- Klik in de Gereedschapsbalk op **Verplaatsen**

- Verplaats je roepnaam
- Ga naar pagina 2 en verplaats een lijn

Met de optie Verplaatsen kun je door precies op de lijn te gaan staan een lijn verplaatsen door te slepen, maar als je een woord bestaande uit losse blokletters wil verplaatsen sleep met dit gereedschap alleen de ene letter naar een andere positie. Daarnaast heeft dit gereedschap een andere optie, nl. interactie starten als er een interactie geplaatst is (bv. op een knop of afbeelding klikken en daardoor een video starten). Hierover later meer in deze handleiding.

Opmerking:

De optie Verplaatsen heeft standaard ook direct **Multitouch** aan staan (uiteraard werkt dat alleen op een Touchschreen. D.w.z. dat je met meerdere vingers tegelijkertijd wat kunt doen (bv. beide zijanten vastpakken met elk een vinger en deze naar het midden brengen om het smaller te maken).

- Klik in de Gereedschapsbalk op **Selecteren**

Je kunt m.b.v. je vingers (alléén op een Touchscreen) een object selecteren of je kunt een object selecteren met een muis (pen).

- Selecteer door slepen (muis ingedrukt houden) een lijn op je pagina (of je klikt precies op een aaneengesloten lijn)

Er verschijnen selectieblokjes om het object – de gehele lijn is geselecteerd ondanks dat je misschien een gedeelte had geselecteerd – het wordt gezien als één object.

M.b.v. de selectieblokjes aan de zijkant en vooral in de hoek kun je het object vergroten verkleinen.

Maar met de Bewerk- en Transformeer-knopjes kun je het object verplaatsen, van een hyperlink (naar internet – Prowise-pagina – bouwsteen – geluid) voorzien, van slot zetten, roteren of verwijderen).

Opmerking:

Onderaan in de Basismenubalk is ook een extra (bijna dezelfde) knop verschenen: Bewerken.

Hier over later meer.

Voor het maken van vragen kan m.b.v. de bouwstenen aangegeven of o.a. het antwoord goed of fout is (juiste object is aangeklikt).

Of door te klikken op het object kan er een koppeling/hyperlink gebruikt worden, of een geluid afgespeeld worden. Ook hierover later meer.

- Verplaats een object op je pagina en roteer het een beetje
- Verwijder een lijn/object op je pagina

Uiteraard kun je, zoals op een klassiek bord, ook wissen. In Prowise Presenter op de manier, zoals hiervoor beschreven (object selecteren en de verwijderknop kiezen), maar ook door alleen een bepaald gedeelte van de pagina te wissen of het gehele bord of één pagina.

- Klik in de Gereedschapsbalk op **Wissen**

Een drietal keuzes verschijnt:

Optie 1:

Schrijven wissen

Hiermee wordt al het geschrevene van deze pagina gewist.

Optie 2:

Pagina wissen

Hiermee wordt alles op deze pagina gewist, dus niet alleen het geschrevene maar ook al het andere.

Optie 3:

Gum

Hier mee wordt gewist wat jij met je gum (ingedrukt muisknop) door te bewegen verwijderd.

- Klik op **Schrijven wissen**

Een waarschuwingsvenster verschijnt:

- Klik op **Annuleren**

LET OP:

Uiteraard kun je, zoals je op een computer (bv. in Word) gewend bent een “stap terug” gaan te gaan, als je bv. een vergissing hebt begaan.

MAAR.....

De optie Ongedaan maken haalt niet het gewiste terug, maar de laatste situatie (dus terug gaan naar de vorige pagina). Dus niet het gewiste terug halen (daarom de extra vraag bij het kiezen van Wissen).

Ook bij de andere opties van Wissen wordt een extra bevestiging gevraagd.

Het wissen op deze manier is altijd het verwijderen van een geheel (hele lijn, hele tekst, hele vorm).

Je kunt echter ook een gedeelte van een object wissen, nl. met de Gum.

- Klik in de Gereedschapsbalk op **Wissen** en kies de optie **Gum**

In de Basismenubalk verschijnt een extra knop, nl. **Dikte**

Hiermee bepaal je de dikte van de gum (zoals bij potlood/pen).

Door met de muis/pen/vinger) over het bord en objecten te gaan “veeg” je dat gedeelte weg.

Opdracht:

- Veeg een “gedeelte” van de lijn weg (niet alles!).

1.2 Bord hergebruik

Een duidelijk voordeel t.o.v. een klassiek bord is de mogelijkheid je presentatie (“bordverhaal”) op te slaan, om het later opnieuw te gebruiken (bv. in dezelfde klas een jaar later) of om het “delen” met andere collega’s van je school of binnen je schoolbestuur.

- Klik in de Basismenubalk op **Bestanden**

Een uitklapmenu verschijnt:

- Kies op **Opslaan**

Het volgende venster verschijnt:

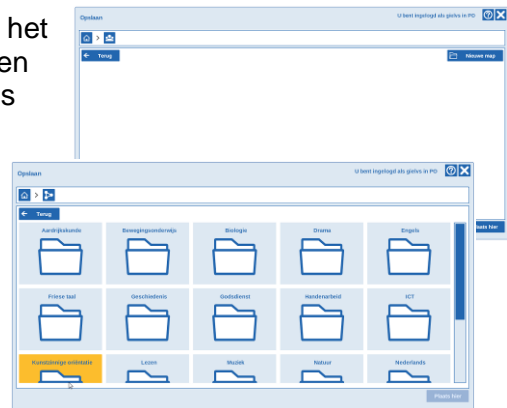
Uitleg keuzes:

- **Privé** betekent Opslaan op internet (“in the cloud”), maar alleen zichtbaar en toegankelijk voor deze inlognaam (Persoonlijk).
- **School** betekent Opslaan voor iedereen die in “jouw” groep ingedeeld is (dus collega’s op dezelfde school oftewel iedereen met hetzelfde BRIN-nummer), Je deelt dus deze presentatie met anderen uit je school, die wel een eigen inlognaam hebben (maar met

hetzelfde BRIN-nummer als jij). Zij kunnen deze presentatie ook openen en gebruiken, maar ook wijzigen (Mijn school).

- **Bestuur** betekent Opslaan voor iedereen die tot het zelfde schoolbestuur hoort (dus meerdere scholen met verschillende BRIN-nummers, maar weer als één bovenschoolse groep samen fungeren en samen willen werken. Alleen die personen die tot deze bovenschoolse groep (schoolbestuur) horen en een inlognaam in Prowise presenter hebben, kun deze presentatie openen, gebruiken en wijzigen (Schoolbestuur).
- **Community** betekent Opslaan voor iedereen, die maar kan inloggen in Prowise Presenter, dus “openbaar” plaatsen op internet.

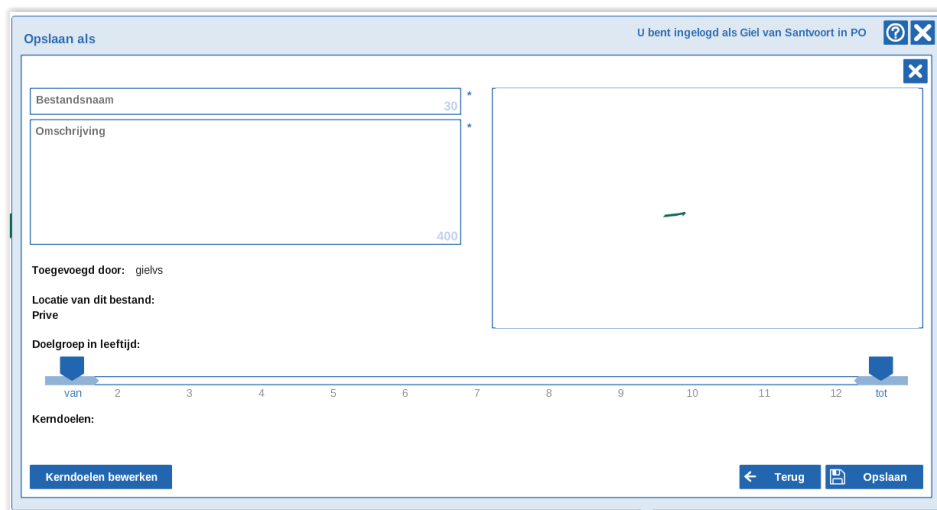
Na de gemaakte keuze over de “plek” waar je het bestand wil opslaan kies je voor **Plaats hier**

Opmerkingen:

- In Community (public/openbaar) kun je uiteraard de gewenste map kiezen waarin je wenst op te slaan (vakgebieden).
- In Privé, School en Bestuur kun je mappen maken (knop **Nieuwe map**) naar eigen believen om vervolgens die map te kiezen en daarin te willen opslaan.
- Middels de knop **Terug** kun je een scherm/niveau terug. Je kunt ook op de knop **Home** klikken, om terug te gaan naar het hoogste niveau (keuze Privé, School, Bestuur of Community) .
- In dit scherm maak je dus alleen de keuze waar op te slaan en wordt er nog geen naam gegeven!

Het volgende scherm verschijnt nadat je de plaats gekozen hebt:

Het veld **Bestandsnaam** en **Omschrijving** zijn verplicht in te vullen! In het rechter vak zie je de “inhoud” van je presentatie.

Bij **Doelgroep in leeftijd** kun je met de schuifjes de minimum en maximum leeftijd instellen.

Met de knop **Kerndoel bewerken** kun je één of meerdere kerndoelen uit het onderwijs toevoegen

via een extra scherm (diverse vakgebieden – hier kun je ook een eerder gekozen kerndoel verwijderen). Na OK keer je terug in Opslaan en wordt het kerndoelvenster gesloten. Uiteraard kun je, bv. bij een vergissing ook met de knop een “stap” terug.

Tenslotte klik je op **Opslaan** en wordt de presentatie met de opgegeven naam, beschrijving, leeftijd, kerndoel(en) in de eerder aangegeven “plek” op internet (in the cloud) opgeslagen.

En uiteraard kun je de Prowise-presentatie (je “bordverhaal”) ook op je eigen pc opslaan - op harde schijf of USB-stick (niet bij Free/Gratis-account!). Opslaan op Privé, School, Bestuur of Community heeft natuurlijk wel z’n grote voordelen (altijd overal beschikbaar via internet).

Hier voor kun je in het menu **Bestanden** kiezen voor **Overig** en daarin voor Opslaan op Computer.

Hier wordt allen gevraagd naar de naam van het bestand (geen kerndoelen, omschrijving etc.).

- Sluit (eventueel) het venster van Presentatie opslaan (via het kruisje rechts boven)
- Klik in de Basismenubalk op **Bestanden**

Een uitklapmenu verschijnt:

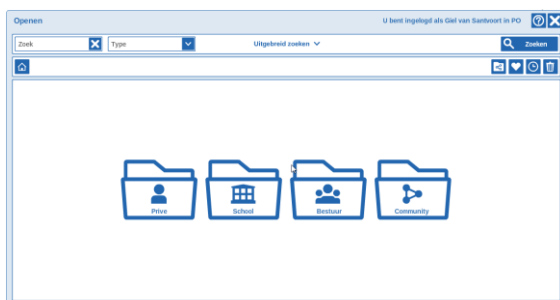
- Kies **Opslaan**
- Kies in het venster de optie **Privé**
- Maak een **Nieuw map** aan met de naam **Test** en selecteer die map om daar in op te slaan – klik vervolgens op **Plaats hier**.

- Type als Bestandsnaam: **Eerste test Presenter** en type als omschrijving: **Mijn eerste uitprobeersel in Prowise Presenter** Stel een min. en max. leeftijd in naar keuze en kies willekeurig een 2-tal kerndoelen
- Klik op **Opslaan**
- Sluit de browser af (dus je sluit daardoor Prowise Presenter) Start Internet wederom op en login in bij Prowise Presenter

Via **Bestanden – Openen** kun je uiteraard ook op dezelfde werkwijze (selecteren Privé of School of Schoolbestuur of Community) uit een map een eerder opgeslagen presentatie opvragen om te gebruiken.

- Klik op **Bestanden - Openen**

Een venster verschijnt:

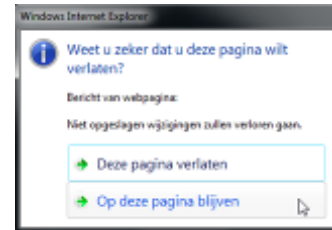
De indeling is vergelijkbaar met Opslaan. Je kunt presentaties openen uit **Persoonlijk** (Privé) – dus die van jezelf. Maar ook uit **Mijn school** of uit **Bestuur** of uit **Community**.

Zeker bij gebruik van presentaties van anderen kan de lijst van Community bv. erg groot zijn. Dan is aan te bevelen die Presentaties, die je vaker wil gaan gebruiken, bij **Favorieten** te plaatsen en ze daaruit de openen i.p.v. “diep” in één van de mappen van Community weer te “graven” om het op te halen.

Over de diverse knoppen en mogelijkheden bij Openen later meer.

LET OP:

Als je naar een andere webpagina/-site gaat verlaat je deze presentatie. Als deze niet opgeslagen is, ben je alles kwijt !! Windows vraagt nog netjes of je deze pagina wil verlaten. Als je daarin toestemt ben je uit de Presenter (en als je niet vooraf opgeslagen hebt, ben je het ook volledig kwijt).

- Sluit je internetbrowser – klik op: **Deze pagina verlaten**

Opdracht:

- Ga naar: www.prowise.com/presenter – meld je (eventueel) opnieuw aan – gaan naar de Prowise Presenter en start deze op
- Open je Prowise-presentatie uit “Eerste test Presenter” (uit Persoonlijk/Privé)
- Plaats op pagina 3 enkele teksten met de Pen en teken op pagina 4 een huisje met een boom en een poppetje (gebruik kleuren)
- Verplaats de boom
- Verwijder het poppetje
- Sla het je aangepaste Prowise-presentatie weer met dezelfde naam “Eerste test Presenter” (dus Opslaan – Opslaan als maakt het mogelijk onder een andere naam en/of op een andere plek op te slaan)
- Sluit Prowise Presenter en start het daarna weer op voor een nieuwe lege presentatie

2. Meer gereedschappen

Een digitaal bord of touchscreen heeft veel meer functionaliteiten dan een klassiek bord (bv. multimediaal) en worden nog eens flink uitgebreid door zo'n applicatie als Prowise Presenter.

- Start (eventueel) **Prowise Presenter** (via www.prowise.com/presenter) en (eventueel) meld je aan.

Naast de Pen en het Potlood is er uiteraard ook een **Markeerstift** aanwezig. De werkwijze is identiek.

Alleen de gekozen kleur zal over een bestaande lijn of letter, die met een potlood of pen is gemaakt, heen gaan en de lijn/letter zichtbaar laten, maar een accent in kleur plaatsen.

Opmerking:

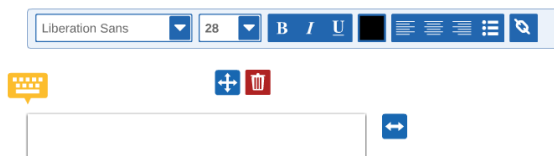
Het lijkt tijdens het “markeren” alsof de kleur van de stift de onderliggende lijn of tekst volledig overschrijft, maar na een kort “droogtijd” is de onderliggende lijn/tekst zichtbaar geworden.

2.1 Teksten plaatsen

Prowise Presenter kan gebruikt worden op elk type/merk digitaal bord of touchscreen met pc. Maar het kan ook gebruikt worden op elke computer (met internet). Dit betekent dat een leerkracht zijn Prowise-presentatie bv. thuis kan voorbereiden, maar ook dat kinderen de opdrachten vanuit een Prowise-presentatie op elke pc binnen de school kunnen gebruiken (interactie speelt dan zeker een belangrijke rol – zie hoofdstuk Interactie-mogelijkheden).

Behalve het schrijven met de pen of potlood, wat moeilijker is met een muis achter een pc (of je hebt een zogenaamd tablet aan je pc gekoppeld) en wat je wel gemakkelijk afaapt op een digitaal bord of touchscreen, kun je ook teksten typen in de presentatie.

- Kies in de Gereedschapsbalk de knop **Tekst**
- Klik op de positie op het bord, waar je een tekst wenst te plaatsen
- Een tekstvak verschijnt met een knoppenbalk erboven:

Als je een tekstverwerker, zoals Word, kent, komen de knoppen erg bekend voor.

De muiscursor (of bij een digitaal bord of touchscreen de cursor van de pen/vinger) is nog steeds een pijl.

Door op de gewenste positie te klikken, kan een tekstvak geplaatst worden, waarin de tekst getypt kan worden.

Door te typen (en eventueel [ENTER] te gebruiken) kunnen teksten met meerdere regels geplaatst worden.

Opmerking:

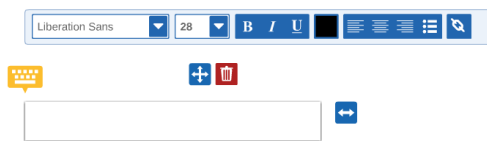
Middels kopiëren en plakken kunnen ook teksten “overgezet” vanuit bv. Word.

Selecteer in Word de gewenste tekst en kies vervolgens de toetscombinatie [CTRL]+[C]. Ga vervolgens naar de Prowise-presentatie en kies in het tekstvak staande de toetscombinatie [CTRL] + [V] (plakken).

De rechter muisknop kan in deze ook gebruikt worden staande in het tekstvak en daarop de keuze Plakken in het snelmenu.

- Klik in de linker bovenhoek van je pagina om daar de tekst te plaatsen

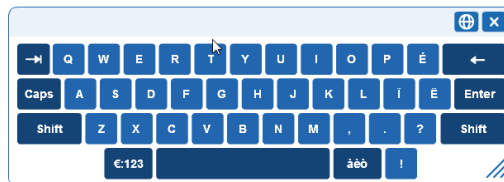
Het tekstvak verschijnt:

Achter je pc zittende kun je uiteraard het toetsenbord van je pc gebruiken om teksten te typen.

Op een digitaal bord of touchscreen is het gemakkelijker om, zonder je te moeten verplaatsen of je om te draaien naar de pc op je lessenaar, de tekst middels het toetsenbord van de presentatie te typen.

Na de keuze voor Tekst staat er ook een toetsenbord-knopje links boven het tekstvak, die een toetsenbord laat verschijnen:

Uiteraard kun je ook met je eigen “fysieke” toetsenbord van je pc typen (ook in Volledig scherm).

Je kunt het schermtoetsenbord op de gewenste plaats zetten door de titelbalk te slepen.

Het kruisje is uiteraard bedoeld om het toetsenbord te “sluiten” (verwijderen).

Zoals bv. in Word kies je telkens vóór het typen de lettergrootte, lettertype etc.

Als je het achteraf wenst te doen, moet je eerst de tekst in het vak selecteren en vervolgens de keuze maken.

Touchscreen:

Bij een Touchscreen is aan de zijkant nog juist de rand van een toetsenbord zichtbaar.

Door hier met de vingers dit “randje” te raken en vervolgens naar het midden te slepen kan het toetsenbord van het touchscreen te voorschijn gehaald worden

Opmerkingen:

- De tekens, maar vooral de letters, die er niet op staan (bv. ë – ó etc.) kun je ook met dit toetsenbord maken (dus niet nodig de ALT-codes te kennen (bv. alt+148 = ö of

- alt+137 = ë of alt+ 130 = é etc.) – je gebruikt de toets om een andere toetsenbordlayout te krijgen (via ABC keer je weer terug)
- Zo kun je ook andere tekens kiezen via de toets:
  - De lettertypen waaruit je kunt kiezen, zijn afkomstig van je eigen computer! Maar de tekst met het eerder gekozen lettertype zal op een andere computer toch met dat lettertype getoond worden.
  - Via de toets: kun je een ander toetsenbord kiezen (b.v. Duits)

Opdracht:

- Type de volgende tekst (lettertype: Open Sans – grootte: 20):
“Mijn eerste tekst in Prowise Presenter
Dit is nu even **vet** en onderstreept”
- Plaats op een andere plek de volgende tekst (Ubuntu – 28 pnt.):
“Nog een voorbeeld”

Uiteraard kan achteraf een tekst bewerkt, verwijderd of verplaatst worden.

Belangrijk:

Als je geen tekst meer wenst, zorg dat je dan in de Gereedschapsbalk bv. de hand met vinger (Verplaats) kiest, zodat je niet bij elke klik weer een nieuwe tekstvak plaatst. Maar als je een bestaande tekst wenst te bewerken, verplaatsen of te verwijderen moet je dit wel doen met de knop **Tekst**.

- Verplaats het tekstvak “Nog een voorbeeld” met de **Verplaats/Interactie**-knop

- Kies in de Gereedschapsbalk de knop **Tekst**

Klik nu op het andere tekstvak (Mijn eerste tekst)
Het tekstvak met bijbehorende opties wordt geactiveerd

- Verplaats het tekstvak met de optieknop

Opmerking:

Zoals bij de pen en potlood kun je hier ook het geselecteerde tekstvak verwijderen.

- Kies in het tekstvak de optie **kolombreedte** en maak het tekstvak wat smaller

- Bewerk de tekst in het tekstvak
Selecteer de “titel” Mijn eerste voorbeeld
Kies het lettertype Liberation Sans en kies de lettergrootte 36 pnt en **vet**

Opdracht:

- Ga naar de volgende (nieuwe) pagina
- Type de volgende tekst (lettertype/-grootte naar eigen keuze)
“Diverse figuren”
- Centreer dit tekstvak midden bovenaan je pagina

2.2 Rechte lijnen plaatsen

Met het potlood (of pen) kun je lijnen trekken, maar deze zijn uiteraard moeilijk “recht” te houden (trilling).

Middels de knop **Lijn** uit de Gereedschapsbalk kun je lijnen trekken in elke stand of hoek, die ten alle tijden recht zijn.

- Kies in de Gereedschapsbalk de knop **Lijn**

Een rij sub-knoppen verschijnt met verschillende lijnvormen: (rechte lijn, lijn met één pijlpunt, lijn met pijlpunt weerszijde en kromme lijn met pijlpunt)

- Kies in bij de sub-knoppen de knop **Lijn**

Op de gewenste plek in de pagina kun je klikken om het beginpunt te plaatsen en vervolgens met ingedrukte muisknop (of de pen van het digitaal bord tegen het bord te houden of vinger) trek je een rechte lijn in de gewenste richting.

In de Basismenubalk kan uiteraard de dikte van de lijn gekozen worden evenals de (voorground)kleur.

Opdracht:

- *Trek een blauwe horizontale lijn*
- *Trek een groene lijn met pijlpunt (ongeveer 45 graden)*
- *Maak een horizontale rode lijn van linker naar rechter rand*
- *Maak een gele kromme lijn met pijlpunt*
- *Verplaats de blauwe lijn naar rechts*
- *Draai de groene lijn (Selecteerknop gebruiken) in de richting van 60 graden*
- *Verwijder de rode lijn*

2.3 Figuren/vormen plaatsen

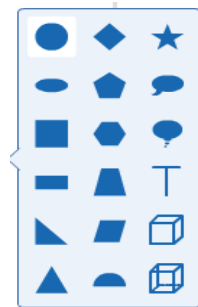
Op identieke wijze als bij de Lijn kun je ook rechthoeken of andere vormen maken. Hier kun je echter ook naast de dikte van de randlijn en de (voorground)kleur ook de vulkleur (achtergrondkleur) kiezen.

- Kies in de Gereedschapsbalk de knop **Figuren/Vormen**

Een groot aantal vormen al mogelijkheid verschijnt als sub-knoppen:

Bv.:

- Cirkels / ovalen
  - Ruiten / vijfhoeken
  - Vierkanten / rechthoeken
  - Driehoeken / sterren
  - Spreekwolken
  - Kubussen - etc.
- Kies bij de sub-knoppen bv. Rechthoekige driehoek

Onderaan in de Basismenubalk verschijnen de volgende knoppen:
(Lijndikte – Voorgrondkleur = randlijn – Achtergrondkleur = vulkleur)

Opdracht:

- *Trek een rood vierkant met blauwe horizontale randlijn*
- *Trek een groene rechthoek met een zelfde groene randlijn*
- *Maak een gele kubus*
- *Maak een horizontale rode lijn van linker naar rechter rand*
- *Verplaats het rode vierkant*
- *Draai het rode vierkant zodanig dat het een ruit lijkt (hoekpunt naar beneden)*
- *Teken een gele cirkel met rode randlijn*
- *Teken een paars ovaal rechthoek met een rose randlijn*
- *Verplaats de gele cirkel*
- *Draai het paarse ovaal*

2.4 Hulpmaterialen

Al eeuwen is een liniaal onmisbaar op een schoolbord (of een passer of geo-driehoek).
Deze hulpmaterialen zijn uiteraard ook bij Prowise-presenter aanwezig.

- Kies in de Gereedschapsbalk de knop **Bordmaterialen**

Ook hier verschijnen een aantal sub-knoppen:
(geo-driehoek – liniaal – passer – gradenboog)

Deze hulpmaterialen zijn als het ware automatisch gekoppeld aan het potlood. Als je precies op de rand van de liniaal, geo-driehoek of gradenboog gaat staan en vervolgens met de vinger/pen of muis een lijn trekt volgt die automatisch de rand van dat bordmateriaal alsof hij er aan “vastgeplakt” zit.

- Ga naar een nieuwe (lege) pagina

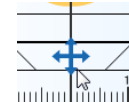
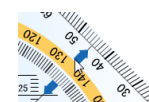
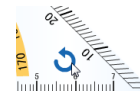
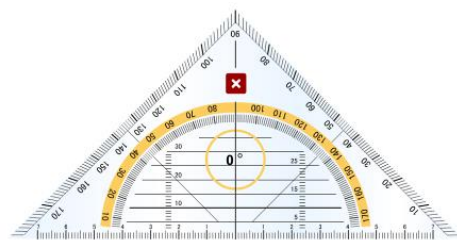
- Kies de sub-knop **Geo-driehoek**

De driehoek is te verplaatsen door deze met muis/vinger/pen (midden op de driehoek staande) te slepen (wordt kruispijl zichtbaar).

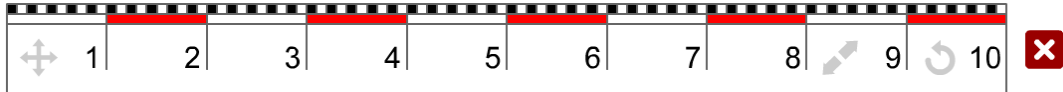
De draaiing van de driehoek is mogelijk door de rechter onderhoek te gaan “staan” met je muis kun je de geo-driehoek draaien (ronde pijl).

Zo kun je de muisaanwijzer op de gele boog in de geo-driehoek zetten en de geo-driehoek vergroten of verkleinen (dubbele pijl).
Het “kruisje” verwijdert de driehoek van het bord.

- Trek met de muis/vinger/pen een Potlood lijn langs de rand van de driehoek
- Trek een rode lijn langs de rand van de driehoek
- Verwijder de driehoek
- Kies bij Bordmaterialen de **Liniaal**

Ook hier kan de liniaal verplaatst worden (kruis met pijlen), vergroot/verkleind worden (2 schuine pijlen) of gedraaid worden (kromme pijl).

Uiteraard kun je met potlood, pen of markeerstift elke kleur en dikte lijn naast de liniaal “trekken”.

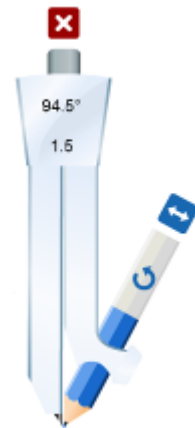
- Trek met de muis/vinger/pen een Potlood blauwe dikke lijn langs de rand van een schuine liniaal
- Verwijder de liniaal
- Kies bij Bordmaterialen de **Passer**

Door op de houder van de passer te gaan staan waaraan het potlood vastzit, kun je de diameter van de cirkel instellen (breedte). De kop van de passer kun je gebruiken om de passer te verplaatsen.

De dubbele pijl is eventueel bruikbaar om het potlood i.p.v. rechts links van de passer te plaatsen.

Op de punt het potlood staande kun je met de muis/vinger/pen de cirkel “maken”. Uiteraard na keuze kleur en dikte van potlood/pen. Met het kruisje verwijder je de passer van het “bord”.

- Maak een cirkel met een groene lijn
- Verwijder de passer van het bord

2.5 Objecten naar voren of achteren plaatsen of vergrendelen

Uiteraard dienen er ook wel eens objecten in je bord verhaal voor of achter een ander object te staan.

Als je een rood vierkant tekent en vervolgens daarna een groene cirkel en deze verplaatst in de richting van het rode vierkant zal de groene cirkel vóór (boven) het rode vierkant komen te liggen, omdat het later is gemaakt.

Je kunt echter objecten (gedeeltelijk) over elkaar heen leggen en achteraf deze naar voren of achter verplaatsen of helemaal op de voor- of achtergrond plaatsen.

- Kies in de Gereedschapsbalk de knop **Selecteren**

Door een gedeelte van een object (lijn/tekst/vierkant/cirkel etc.) te selecteren (door met ingedrukte muis of met vinger of stift) krijgt dit object (bv. de afbeelding) deze selectieranden/blokjes.

LET OP:

Als je een gebied selecteert bestaat de kans, dat je nog een ander object wat in het selectiegebied valt ook mede selecteert !!

Als het dicht bij elkaar ligt is het beter om wel Selecteren te kiezen maar vervolgens alleen op het gewenst object te klikken (bv. randlijn).

Onderaan in de Basismenubalk staat de knop **Bewerken** (dezelfde knop Selecteren als in de Gereedschapsbalk!!), die voor het geselecteerde object gebruikt kan worden.

Door deze knop Bewerken te gebruiken kun je een keuze maken in het uitklapmenu, wat toegepast moet worden op het geselecteerde object.

Met de opties **Ordenen / Naar voren** of **Naar achter** kun je indien meerdere objecten over elkaar heen geplaatst worden het gekozen object één laag naar voren (boven) halen of één laag naar achter (onder) plaatsen.

De optie **Ordenen / Naar voorgrond** plaatst het geselecteerde object helemaal boven op en **Naar achtergrond** uiteraard helemaal onder op.

Opmerking:

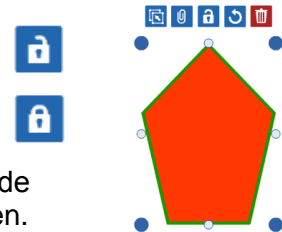
De optie **Verwijderen** spreekt voor zichzelf.

Dupliceer wil zeggen, dat het geselecteerde object nogmaals gekopieerd op die zelfde pagina komt te staan. **Oneindig dupliceren** betekent, dat je na die keuze telkens het object kunt aan klikken en oppakken en ernaast een volgend exemplaar kunt plaatsen. **Kopieer** stelt daarentegen je in staat het object te kopiëren en vervolgens op een andere pagina staande dit object te **plakken**.

De optie **Vergrendelen** (boven het object zelf!) zorgt er voor, dat het geselecteerde object/afbeelding vastgezet wordt op de positie en niet meer verplaatst/versleept kan worden. Ook de andere knoppen (bouwstenen/hyperlink/draaien) werken dan niet meer.

Op identieke wijze kun je later alsnog “los” maken van zijn vergrendelde positie, door na de selectie de optie **Vergrendelen opheffen** te kiezen.

De andere opties zoals Afbeelding bijsnijden, transparantie, uitlijnen, groeperen, hyperlink worden later behandeld.

Opdracht:

- *Plaats de gele cirkel vóór het paarse ovaal*
- *Vergrendel de gele cirkel*
- *Plaats het groene rechthoek onder de rode lijn*

2.6 Objecten voorzien van een hyperlink/koppeling

Daarnaast wil men ook vaak achter een object (bv. een afbeelding of figuur) een koppeling of een hyperlink naar een internetpagina (of internet-document) hebben staan.

- Kies in de Gereedschapsbalk de knop **Selecteren**

Door een gedeelte van een object (lijn/tekst/vierkant/cirkel/afbeelding etc.) te selecteren (door met ingedrukte muis of met vinger of stift) krijgt dit object (bv. de afbeelding) deze selectieranden/blokjes.

Onderaan in de Basismenubalk staat de knop **Bewerken** (dezelfde knop Selecteren als in de Gereedschapsbalk!!), die voor het geselecteerde object gebruikt kan worden, maar ook boven het geselecteerde object staan knoppen.

Door deze knoppen (Bewerken – Hyperlink/Bouwstenen/geluiden – Vergrendelen – Draaien – Verwijderen) te kiezen wordt die bewerking op het geselecteerde object toegepast.

Opmerking:

Als het vergrendeld is, kan dit uiteraard niet, dan kan het ontgrendeld worden of verwijderd worden (bij ontgrendelen verschijnen de andere knoppen weer).

Met de knop **Paperclip** kan een oa. hyperlink naar internet achter het geselecteerde object (bv. afbeelding) geplaatst worden, zodat indien men op het object klikt de gekoppelde internetpagina tevoorschijn gehaald wordt (**Link - Internet link**).

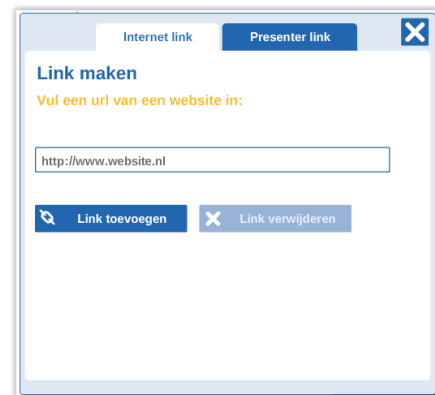

Je kunt een “hyperlink” maken naar een internetadres (http://www.xxxxxxxxxx.xxx)

Maar je kunt ook een hyperlink/koppeling maken naar een andere pagina binnen je presentatie (een zogenaamde “sprong”).

Hiervoor kies je het tabkaartje **Presenter link**.

In een nieuw venster kun je de pagina in je presentatie aanwijzen (of een scherm boven/onder/links/rechts van je pagina – hierover later meer). Naast Link kan ook een Geluid of een Bouwsteen gekoppeld worden aan het geselecteerde object. Hierover ook later meer.

Op dezelfde wijze (selecteren – Paperclip) kan achteraf de hyperlink verwijderd worden.

Opmerking:

Bij de **Gebruikersknop** kan de link **zichtbaar** gemaakt worden (“Aan” - in het hoekje onder elk “object” dat de link heeft, is dan een klein pictogram zichtbaar).

Opdracht:

- *Plaats achter gele cirkel een hyperlink naar de startpagina van je school*
- *Plaats achter de groene rechthoek een “sprong” naar de 1e pagina uit de presentatie*

2.7 Groeperen

Je heb allerlei losse objecten geplaatst en telkens als je deze verplaatst, moet je de bijbehorende objecten ook los verplaatsen.

Het is daarom wel eens noodzakelijk om meerdere objecten tot één geheel te groeperen, zodat het ook als één geheel (of weer object) gezien kan worden en als zodanig bewerkt of getransformeerd kan worden.

Belangrijk:

Het is uiteraard erg belangrijk dat de verschillende objecten die bij elkaar horen ook bij elkaar staan en in één bewerking geselecteerd kunnen worden.

Opdracht:

- *Selecteer de gele cirkel en het paarse ovaal*

- Kies onderaan in de Basismenubalk de knop **Bewerken**
- Kies in het uitklapmenu de optie **Groeperen**

Opmerking:

Uiteraard kan een gegroepeerd object weer in de losse objecten terug gezet worden (**Groep opheffen**).

2.8 Uitlijnen van objecten

Indien meerdere objecten uitgelijnd dienen te worden, bv. exact in één lijn onder of naast elkaar, of op gelijke afstand van elkaar of allen uniform vergroot, kan dat ook via het menu Bewerken.

Nadat je meerdere objecten geselecteerd hebt, kun je in de Basismenubalk de optie **Bewerken** kiezen.

Vervolgens kun je in het uitklapmenu de keuze **Uitlijnen** maken en daar binnen worden verschillende mogelijkheden voorgesteld.

LET OP:

Als je bv. op “één regel” meerdere voorwerpen hebt geselecteerd en je kiest dan bv. voor links uitlijnen zullen de voorwerpen over elkaar heen schuiven omdat ze aan de linker zijde gelijk gezet moeten worden (maar op “dezelfde regel” blijven). Dus enige controle is wel geboden.

Opdracht:

- *Selecteer enkele objecten en laat deze links uitlijnen*
- *Plaats de verplaatste objecten weer terug*

2.9 Transparantie

Bij de meeste objecten (afbeeldingen/vormen/foto's etc.) kun je ook transparantie toepassen, oftewel simpel gezegd het lichter maken.

Opdracht:

- *Selecteer het paarse ovaal*
- Kies onderaan in de Basismenubalk de knop **Bewerken**
- Kies in het uitklapmenu de optie **Transparantie**

Onderaan het geselecteerde object verschijnt een “schuifbalk” waarmee door slepen het object meer of minder transparant wordt gemaakt.

- Sleep de knop onder het geselecteerde object wat verder naar links

2.10 Uiterlijk presentatie aanpassen

Bij het opstarten van Prowise Presenter bedekt de presentatie niet het volledige scherm/bord, maar zie je ook de Internet- knoppenbalk en –menubalk er bv. boven staan en onderaan de statusbalk van Windows bv.

Je kunt er wel voor zorgen dat de presentatie het gehele scherm bedekt en er niets van de Windows-omgeving zichtbaar is.

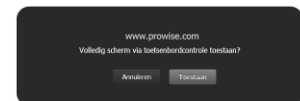
Je kunt altijd later in je presentatie dit uiterlijk aanpassen.

- Kies in Basismenubalk de knop **Volledig scherm**

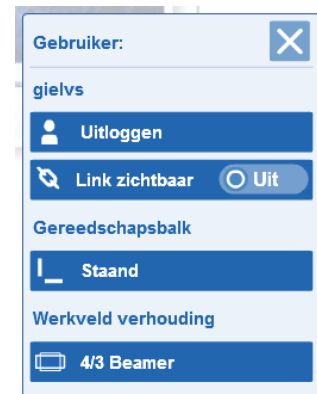

Allereerst wordt er gevraagd of het toegestaan is dit via toetsenbordcontrole te laten toestaan. Kies hier **Toestaan**. Bij Annuleren wordt er geen volledig scherm gemaakt.

Als het scherm al volledig was, wordt het verkleind en zie je ook de Internet knoppen- en menubalken en onderaan de Windows statusbalk of andersom, als je dit al had wordt het omgezet naar volledig scherm.

Maar er zijn nog andere opties mogelijk oa. vanwege de verschillende soorten monitoren (breedbeeld of niet) of gebruik van beamer. Deze hebben verschillende verhoudingen (16/9 of 4/3) de zogenaamde **Werkveld verhoudingen**.

Het is daarom handzaam om als je thuis je presentatie maakt daar al rekening mee te houden, omdat je op school in je klas een beamer gebruikt (4/3), terwijl je thuis een breedbeeld monitor (16/9) hebt.

Als je thuis in je presentatie op je breedbeeld-monitor toch in Prowise Presenter de keuze voor 4/3 maakt wordt dit beeld getoond tijdens het werken (dus je maakt niets wat over de rand gaat) en het wordt ook nog eens bewaard in de presentatie, zodat het in je klas op een correcte wijze gepresenteerd wordt.

- Kies in Basismenubalk de knop **Instellingen**
  - Kies in het uitklapmenu de optie **4/3 Beamer**
- of:
- Kies in het uitklapmenu de optie **16/9 Breedbeeld**

Zie het verschil.

Daarnaast heb je nog de opties Liggend en Staand. Hiermee kun je aangeven of je de Gereedschapsbalk aan de linker zijkant of onderaan het scherm wenst te zien en gebruiken.

Verder staan er mogelijkheden in voor **Uitloggen** (als gebruiker van Prowise Presenter) en om als andere gebruiker dan de huidige weer in te loggen.

Naast **Instellingen** kun je ook in de Basismenubalk de optie **Presenteer** kiezen.

In volledig scherm heb je nog steeds de Gereedschapsbalk en de Basismenubalk staan. Dit is handig tijdens het maken van je presentatie.

Maar tijdens het presenteren is dit niet nodig, maar bedekt dit toch een gedeelte van het scherm.

De Presentermode Presenteer benut de ruimte volledig en laat de Basismenubalk en de Gereedschapsbalk volledig verdwijnen. Alleen een klein knoppenbalkje blijft.

Presentermode

Volledig scherm

Er zijn alleen knoppen aanwezig oa. om naar de Vorige en Volgende pagina te gaan, te Verplaatsen (of actie starten) of met Potlood te schrijven/tekenen.

Middels het **kruisje** kun je deze Presentermode weer uit zetten en terug keren.

Opdracht:

- Ga naar de Presenteer in Presentermode
- Blader door je presentatie
- Verplaats een object
- Sluit de Presentermode en keer terug

2.11 Over de randen van je “bord” heen

In tegenstelling tot een klassiek schoolbord kun je in Prowise Presenter over de “randen” van het bord heen schrijven of objecten plaatsen.

Bij een klassiek bord moet je vooraf bedenken wat je plaatst en hoe groot je het maakt, zodat er nog genoeg plaats er boven, onder, boven of beneden is om weer wat te plaatsen.

Prowise Presenter heeft dit probleem erg simpel opgelost.

Tijdens het werk zie je een bordpagina, maar als tijdens het werken blijkt, dat je nog wat meer ruimte naast, boven of onder nodig hebt om wat te plaatsen, kun je “over de randen” heen werken met **Navigatie**.

- Kies in de Basismenubalk de knop **Werkvlak navigatie**

Het volgende venster verschijnt:

Door een keuze te maken in dit navigeer venster ga je naar rechts, boven, links of beneden van de huidige pagina.

Hier kun je dan gewoon verder werken.

Alleen is uiteraard niet alles van die “verbrede” pagina te zien,

maar je kunt middels de Navigeerkop er naar toe gaan.

Opdracht:

- *Plaats in het rechter vak naast de pagina nog een cirkel en een tekst*
- *Navigeer weer naar het hoofdvak (midden)*

Uiteraard moet je ten alle tijden naar één van de zij-, boven of onderkant van de pagina (werkveld) kunnen navigeren. Hiervoor gebruik je **Verplaats werkveld**.

- Kies in de Gereedschapsbalk de knop **Verplaats werkveld** Klik enkele malen op zoom verkleinen (-)
- Sleep vervolgens het werkveld naar links, zodat het rechter vak met inhoud zichtbaar wordt

Opmerking:

Houd de dunne lijnen aan de zijkanten in de gaten, die geven de scheiding in de vakken aan.

- Kies in de Basismenubalk de knop **Werkvlak navigatie** en navigeer naar het middelste (hoofdvak)

Opdracht:

- *Sla de presentatie op: "Mijn tweede voorbeeld"*
- *Open de presentatie: "Mijn eerste voorbeeld" – zet deze in Presentermode Presenteer en loop door de presentatie heen*
- *Keer terug in de normale modus verplaats je werkveld wat. Stop de presentatie en verlaat Prowise Presenter*

2.12 Bestandsbeheer

Je hebt al eens eerder gezien hoe je de presentatie opslaat en ook weer opent.

Er zijn echter meer mogelijkheden op het gebied van bestandsbeheer.

Zo kun je bestanden van "anderen" importeren (zoals Word, Powerpoint, PDF of Smart Notebook), maar je kunt ook het exporteren als PDF of je presentatie via email of een apart URL (internetadres) met een beperkt aantal personen "delen". En uiteraard kun je een presentatie van je zelf verwijderen.

- Kies in de Basismenubalk de knop **Bestanden**

Je hebt o.a. de mogelijkheid om een presentatie, die gemaakt is in Powerpoint, Word, Adobe Acrobat (PDF) of met Smart Notebook gemaakt is over te nemen (te importeren) in je Prowise Presenter.

Dit gaat via de optie: **Importeer**

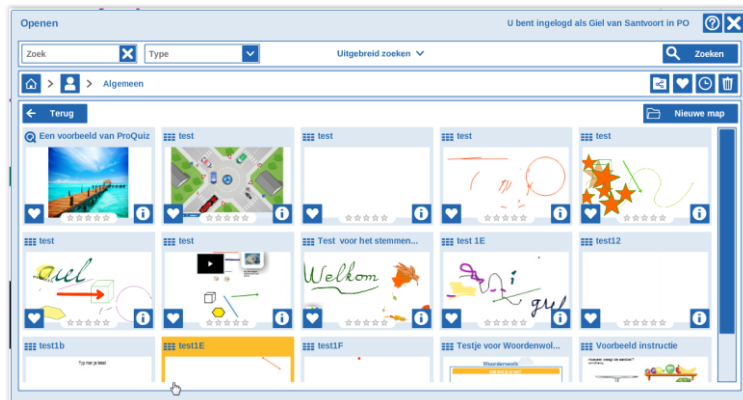
(Vervolgens kun je de geïmporteerde presentatie aanpassen en opslaan als een Prowise –presentatie.)

Via de optie **Openen** heb je nog erg veel mogelijkheden om met de reeds gemaakte presentatie-bestanden wat te doen.

- Kies in **Bestanden** de optie **Openen**
- Kies **Privé**

Je kunt bij elke presentatie aangeven of je het toe wil voegen aan je **Favorieten**.

- Klik bij een willekeurige presentatie (van je zelf) op de knop **Info**

Een venster verschijnt:

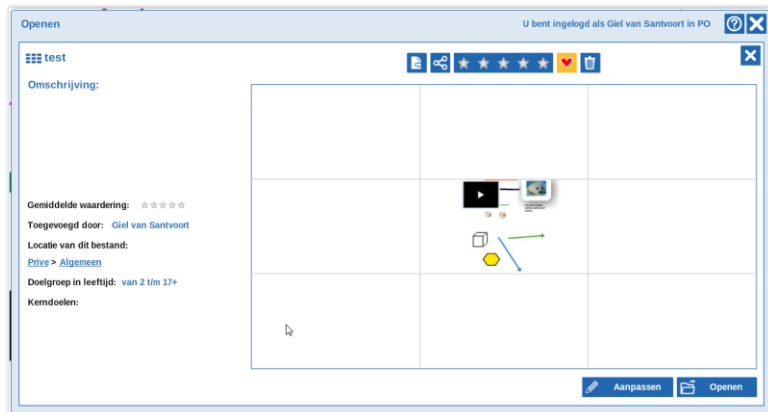
Je kunt deze gekozen presentatie kopiëren naar een andere plek/omgeving. **(Papier met pijl)**.

Je kunt er op stemmen (**aantal sterren**).

Je kunt deze presentatie, mits van je zelf, verwijderen (**Verplaatsen naar prullenbak**).

Ook hier kun je aangeven dat het tot je Favorieten behoort.

Met de knop **Aanpassen** kun je de naamgeving/omschrijving en kerndoelen wijzigen.

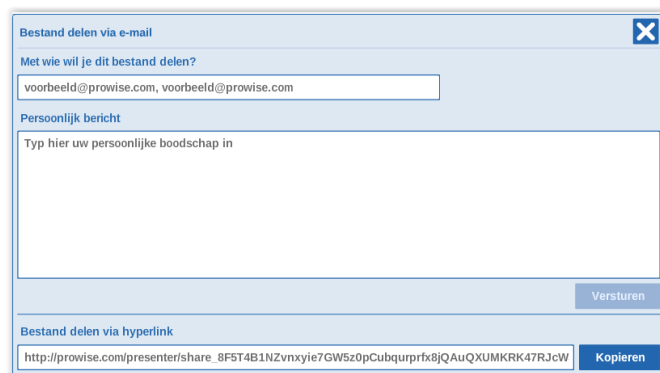
Je kunt deze presentatie ook met anderen “delen”, door deze aan een emailadres beschikbaar te stellen of door een URL of link beschikbaar te stellen.

- Kies **Delen**

Het volgende venster verschijnt:

Hier voer je het emailadres van een persoon, die de presentatie mag zien en gebruiken, in of je kopieert de getoonde “link” (URL) om die te kopiëren en in een document (of mail) te plakken, zodat iemand die daar dan op “klikt” de presentatie kan openen ook al staat het in Privé opgeslagen!

Opmerking:

Uiteraard kunnen alleen die personen, die een account (inlognaam) hebben op Prowise Presenter zo'n gedeelde presentatie openen.

- Sluit het venster van Delen en sluit het venster met info over de presentatie (keer terug in Openen)

Bovenaan in het venster van Openen heb je nog enkele opties:

- Een mogelijkheid (bij veel presentaties) om te **zoeken**
- De lijst te verkleinen door alleen presentaties van een bepaald **type** te laten zien (quiz – quizresultaat – presenter – tijdlijn etc.)
- De lijst te verkleinen door via de optie **Uitgebreid zoeken** alleen presentaties voor een bepaalde leeftijd te laten zien (in een specifieke locatie).

Via de knop met de klok worden de recente bestanden getoond.

Uiteraard gelden deze opties alleen voor het gekozen tabkaartje (locatie).

- Sluit de presentatie en sluit Prowise presenter.

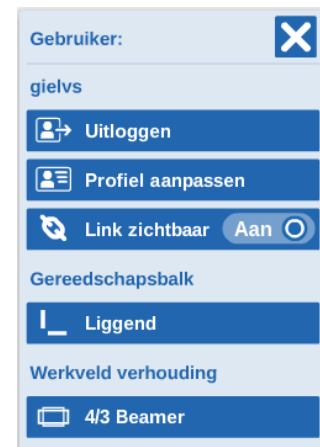
2.13 Gebruikersinstellingen

Via **Gebruiker** kun je ook allerlei instellingen maken of uitloggen.

Naast het uitloggen kan men ook het **Profiel aanpassen**.

Dit betekent dat men het wachtwoord kan wijzigen, de taal aanpassen en het schoolniveau (PO/VO).

Daarnaast kan men in het menu de Hyperlinks zichtbaar maken (aan/uit), de Gereedschapsbalk liggend plaatsen of het scherm voor oude bordes/monitor in 4/3 verhouding plaatsen i.p.v. breedbeeld (16/9).

3. Multimediaal en interactief

In het eerdere hoofdstuk heb je al d.m.v. de Basismenubalk en de Gereedschapsbalk kunnen zien, dat Prowise Presenter meer is dan een “bord”.

Doordat het digitale bord aangesloten is op een pc/laptop of bij een touchscreen er in verwerkt is, en die computer weer over allerlei multimediale hulpmiddelen (afbeeldingen/geluiden etc.) beschikt en de pc ook weer op internet aangesloten is, beschikt men over bijna onbegrensde mogelijkheden.

Prowise Presenter beschikt ook over een heleboel “Resources”. Dit zijn soorten bibliotheken met allerlei objecten, in de vorm van afbeeldingen, foto’s, geluiden, achtergronden, video’s, die in het bordverhaal geplaatst kunnen worden.

Daarnaast kan men uiteraard ook eigen afbeeldingen, geluiden etc. plaatsen vanaf de schijf van je pc en uiteraard kan men ook internet-koppelingen plaatsen.

3.1 Achtergronden

- Start Prowise Presenter (met een nieuwe lege presentatie)

Prowise Presenter beschikt uiteraard over verschillende achtergronden, zoals achtergronden met lijnen en achtergronden in verschillende thema’s en/of kleuren.

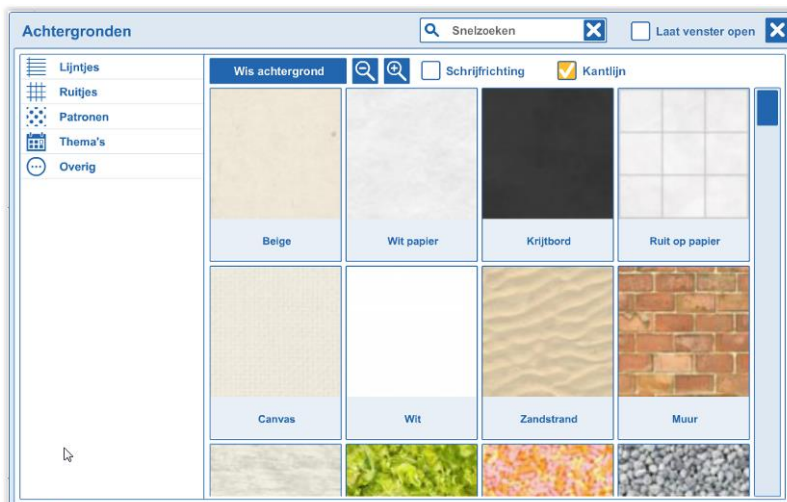
Opmerking:

Indien een achtergrond met één bepaalde egale strakke kleur er niet (behalve wit) is, kun je uiteraard met het gereedschap Vierkant een rechthoek maken zo groot als het scherm en het een bepaalde achtergrondkleur geven (zie eerder hoofdstuk).

- Kies in de Basismenubalk **Toevoegen**
Kies in het menu: **Achtergronden**

Het volgende venster verschijnt:

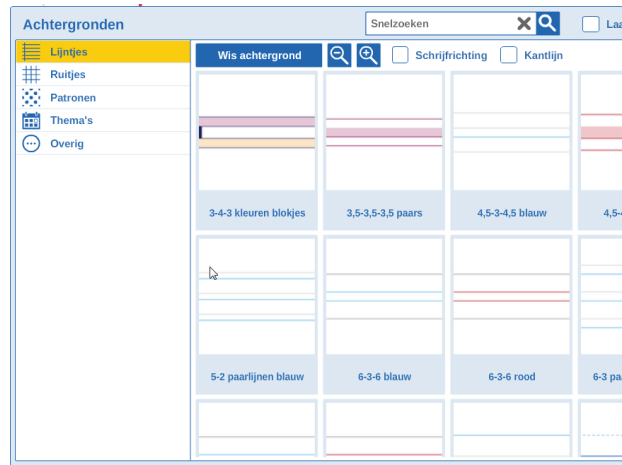
Er zijn vele soorten liniatuur-achtergronden te vinden bij Lijntjes en Ruitjes (schrijfonderwijs).

Je kunt aan de linkerzijde uit verschillende opties kiezen en daarbinnen ook nog eens uit verschillende categorieën.

Het plaatsen is simpel: klik op de gewenste achtergrond

In het zelfde venster kun je de geplaatste achtergrond ook met **Wis achtergrond** wissen (terug naar wit!), maar ook door een nieuwe te kiezen, vervangen.

Door de knoppen van **Schaal/Zoom** (vergrootglas) te gebruiken wordt de achtergrond vergroot of verkleind (zoom-functie).

Door een vinkje te plaatsen bij **Schrijfrichting** krijg je (zoals bij je eerste schrijfles) schuine strepen om de juiste schrijfrichting te kunnen gebruiken. Deze optie is alleen beschikbaar bij Lijntjes en Ruitjes.

Door een vinkje te plaatsen bij **Kantlijn** kun je een verticale rode lijn krijgen (zoals “vroeger” in de schrijfschriftjes). Ook deze optie is alleen beschikbaar bij Lijntjes en Ruitjes.

Uiteraard kun je middels **Zoeken** een naam (of gedeelte) van een achtergrond opgeven, die mogelijk in deze bibliotheek aanwezig is.

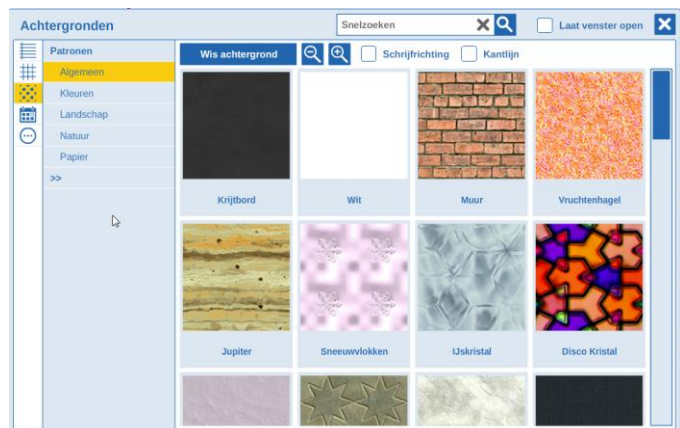
Na de keuze sluit je het venster.

Opdracht:

- Plaats op pagina 1 een bepaald lijntje (met schrijfrichting) en vergroot deze achtergrond
- Schrijf je voornaam op de pagina
- Ga naar pagina 2
- Plaats een ruitjes achtergrond en schrijf een som op pagina 2
- Ga naar pagina 3

Er is uiteraard een hele grote bibliotheek met achtergronden beschikbaar (en wordt steeds verder uitgebreid) met verschillende categorieën, zoals Landschap – Algemeen etc.

- Kies in de Basismenubalk de optie **Toevoegen - Achtergrond**
- Kies in het venster het tabkaartje **Achtergrond** en daarin de categorie **Patronen - Algemeen**
- Plaats de achtergrond **krijtbord**
- Schrijf het woord “vroeger” met wit krijt (potlood)

Opdracht:

- Plaats op pagina 4 een achtergrond uit het thema Winter naar eigen keuze

3.2 Afbeeldingen

Uiteraard zijn er ook vele afbeeldingen of andere objecten aanwezig. Deze afbeeldingen zijn op internet beschikbaar (miljoenen) of je hebt ze op je eigen pc/laptop staan.

- Kies in de Basismenubalk binnen **Toevoegen** op de optie **Afbeeldingen/video**

Een uitklapmenu verschijnt:

- Kies voor **Afbeelding**

Een venster verschijnt:

Er staan een aantal afbeeldingen (afkomstig van internet) in het venster (afhankelijk van de tijd van het jaar). Een afbeelding kan geselecteerd worden.

Maar...

Er staan er maar een paar – er zijn echter miljoenen afbeeldingen via Internet (Google) te vinden en dus beschikbaar.

- Klik in het vak **Zoeken**
- Type “**sneeuwpop**” en klik vervolgens op de knop **Zoek**

Opmerking:

Tijdens het typen wordt al gezocht op internet dus na de eerste letters zie je al afbeeldingen die aan die eerste letters voldoet.

- Klik op de gewenste afbeelding (en sluit het venster)

De afbeelding wordt geplaatst.

LET OP:

Als het een grote afbeelding is, heeft het enige laadtijd nodig.

Opmerking:

Het venster van Afbeelding zoeken verdwijnt automatisch na de keuze maken (klikken). Je kunt het echter op het scherm laten staan door een **vinkje** te plaatsen in het vakje **Laat venster open** links bovenaan. Hier door kun je meteen andere afbeeldingen gaan zoeken en plaatsen.

De afbeelding kan uiteraard verplaatst worden.

- Sleep de afbeelding naar de gewenste plek met **Verplaatsen**

Hiermee kun je uiteraard de afbeelding verplaatsen, maar als je het wenst te bewerken/transformereren (bv. groter/kleiner maken of draaien, hyperlink, geluid) of wenst te verwijderen moet je het gereedschap **Selecteren en bewerken** kiezen.

- Klik met **Selecteren en bewerken** op de afbeelding, zodat deze geselecteerd wordt (blokjes)

- Verklein de afbeelding en draai het een beetje

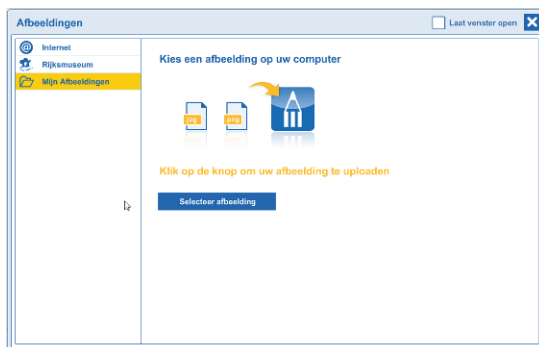
Opmerking:

Middels het prullenbakje wordt uiteraard de afbeelding verwijderd.

- Kies in de Basismenubalk binnen **Toevoegen** op de optie **Afbeelding**

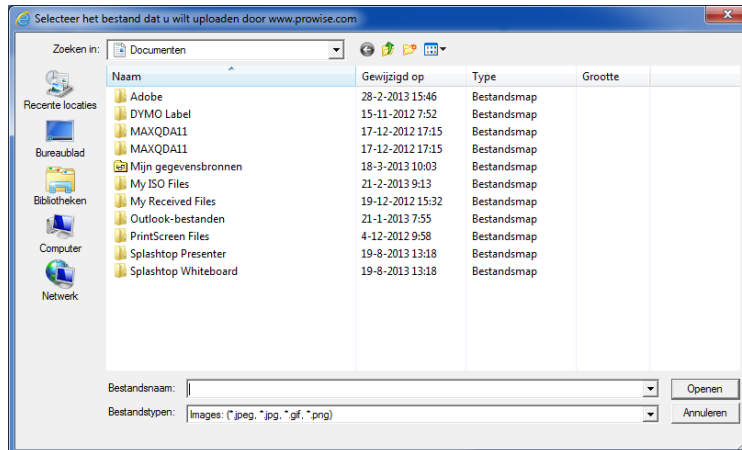
- Kies voor **Afbeelding** en binnen het verschenen venster de optie **Mijn afbeeldingen**

- Kies **Selecteer afbeelding**

Een bekend Windows-venster verschijnt:

Uiteraard moet je naar de gewenste schijf en map op je pc/laptop gaan waar je afbeeldingen hebt staan (bv. op de Kempel: S-schijf – map Afbeeldingen).

- Kies een afbeelding naar eigen keuze op je pc/laptop – klik vervolgens op **Openen**

Opmerking:

Het gekozen object/afbeelding wordt uiteraard in de presentatie opgeslagen, zodat als je het op een andere pc/laptop of locatie laat zien het ook beschikbaar is (dus gebruik **gecomprimeerde** afbeeldingen om de presentatie (het “bordverhaal”) niet te groot te maken in opslagruimte).

Ook kunnen er afbeeldingen geplaatst worden, die transparant zijn, als je ze over een andere afbeelding zet, is alles wat “wit” is, **transparant** en zie je het achterliggende object.

Je moet dan bewust wel afbeeldingen zoeken (op Google of op je eigen pc) van het bestandstype **.png** !!

Daarnaast kun je op een afbeelding een bepaalde **stijl** “loslaten”. D.w.z. dat er bij de afbeelding een bepaalde rand er om heen komt te staan.

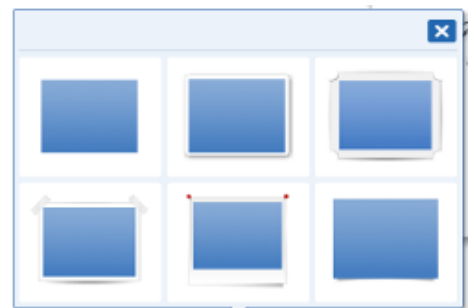
Nadat de afbeelding geplaatst is, selecteer je de afbeelding en zie je onderaan in de Basismenubalk de knop **Kader**.

- Selecteer de afbeelding **Sneeuwpop**
- Kies in de Basismenubalk naast Bewerken de knop **Kader**

Je krijgt de keuze uit verschillende randvormen:

- Kies de gewenste stijl

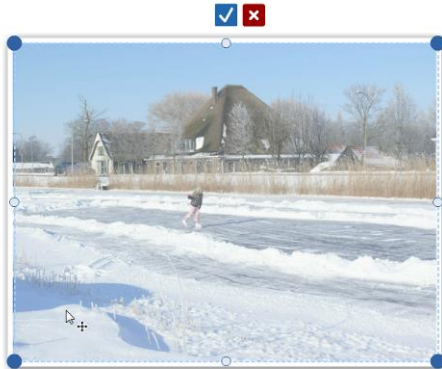

Opmerkingen:

- Na de keuze moet je het keuzevenster Kader sluiten.
- Uiteraard kun je de afbeelding, nadat deze van een mooie randstijl is voorzien, ook nog eens wat “draaien”.

Afbeeldingen kunnen ook bijgesneden worden oftewel een gedeelte van de afbeelding verwijderen.

Selecteer uiteraard eerst de afbeelding. Kies daarna vervolgens onderaan de knop **Bewerken** en in het uitklapmenu de optie **Afbeelding bijnijden**.

M.b.v. de handvaten aan de zijkant (witte en blauwe bolletjes) kun je dan wat weghalen.

Nadat dit gebeurd is moet je dit middels het **vinkje** boven de afbeelding bevestigen.

3.3 Illustraties en symbolen

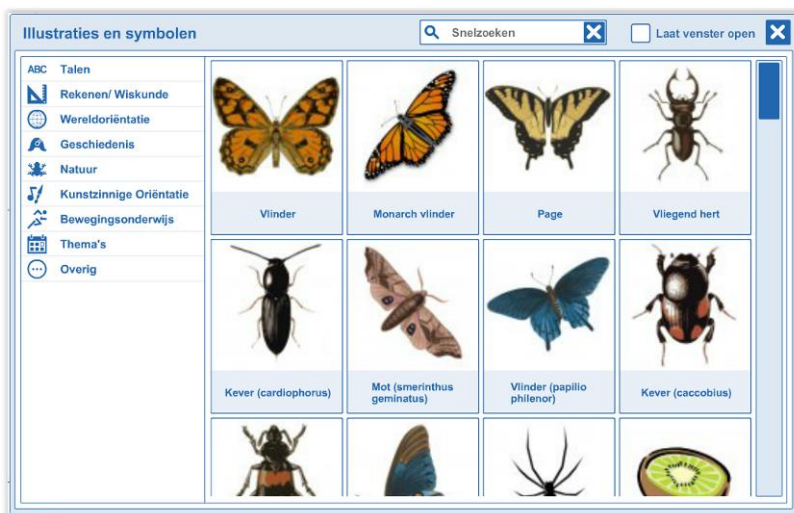
Een van de grootste bibliotheken binnen Prowise Presenter is: Illustraties en symbolen.

De werkwijze is identiek aan achtergronden plaatsen en het bewerken (vergroten/verkleinen – draaien – verwijderen) van deze illustraties en symbolen is hetzelfde als in de vorige paragraaf met afbeeldingen.

- Kies in de Basismenubalk de optie **Toevoegen**
- Kies voor **Illustraties en symbolen**

Een venster verschijnt:

Ook hier vele vakgebieden en binnen deze vakgebieden vele categorieën – keuze genoeg !

Opmerking:

Ook hier kun je met een vinkje (rechts bovenaan) het venster “open” laten staan, zodat je nog meer illustraties kunt kiezen. Je moet dan zelf een ker bewust het venster sluiten.

Opdracht:

- *Plaats enkele illustraties uit het Thema Winter op je scherm, verplaats / draai / verklein of vergroot ze naar eigen keuze*
- *Plaats uit Symbolen een verkeersbord*
- *Zoek een **Cameraman** en plaats deze*
- *Plaats na selectie van de Cameraman via Bewerken een hyperlink naar een internetpagina*
- *Verwijder het verkeersbord*

Opmerking:

Uiteraard kun je op dezelfde wijze als in het vorige hoofdstuk beschreven de objecten (afbeeldingen) naar voren of achter plaatsen (voor – of achtergrond) of dupliceren/kopiëren, middels de knop **Bewerken** (na Selecteren gekozen te hebben).

3.4 Video's

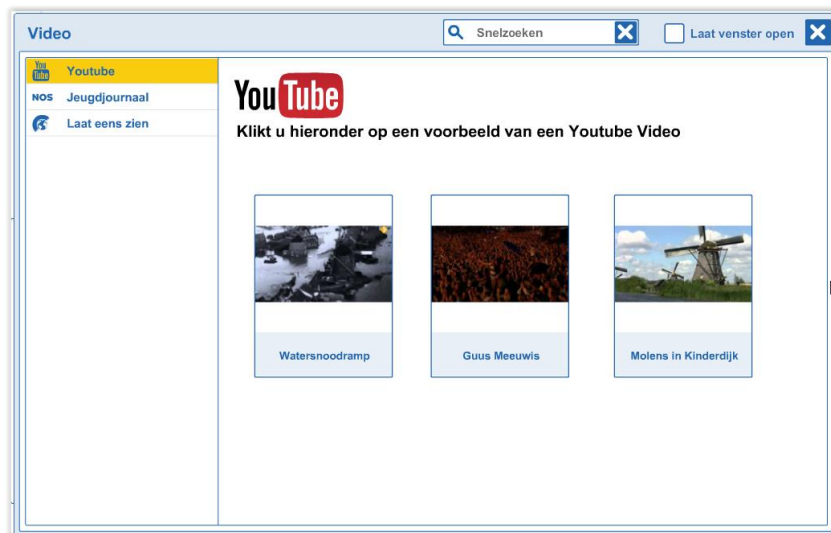
Men kan ook videomateriaal van YouTube of jeugdjournaal en mits abonnement Laat eens zien (Ceducu) kiezen en deze plaatsen op de pagina.

- Kies in de Basismenubalk de optie **Toevoegen**
- Kies voor **Video**

Een venster verschijnt:

- Kies (eventueel) **YouTube**

Uiteraard zal de gewenste video niet in het venster staan, maar zal gezocht moeten worden.

- Type in het vak **Zoeken** de tekst: “winter” - klik op **Zoek**

Het venster staat vol met titels van videomateriaal op YouTube met het woord Winter erin. Dit is veel te veel (meer dan in het venster past). Daarom is het gewenst om de zoekopdracht wat meer te specificeren.

- Type in het vak **Zoeken** de tekst: “**winter in nederland**” - klik op **Zoek**
- Klik op de gewenste video

De gekozen video is geplaatst.

- Klik op **Verplaatsen (interactie)**
- Klik op de **video**

LET OP:

Nu is dit gereedschap geen Verplaatsen meer, maar heeft bij dit object de functionailiteit: Interactie (starten video).

- Klik op **Selecteren**
- Klik op vervolgens op de video, zodat deze geselecteerd wordt en verplaats de video naar een andere positie en draai het wat op zijn zij

Met de transformeerknop **Prullenbak** kan uiteraard de gekozen video verwijderd worden uit de presentatie.

LET OP:

Klik niet op het speelvak (dan start alsnog de video), maar onderaan de video of op de rand om te draaien, te verplaatsen of te verwijderen.

Opmerking:

Laat eens zien is alleen toegankelijk voor die scholen, die een contract met Cedicu hebben afgesloten. Zij kunnen dan beschikken over videomateriaal voor de diverse leerlijnen (wel of niet gebonden aan methoden).

Bij **Jeugdjournaal** kan men uiteraard altijd terecht.

3.5 Geluiden

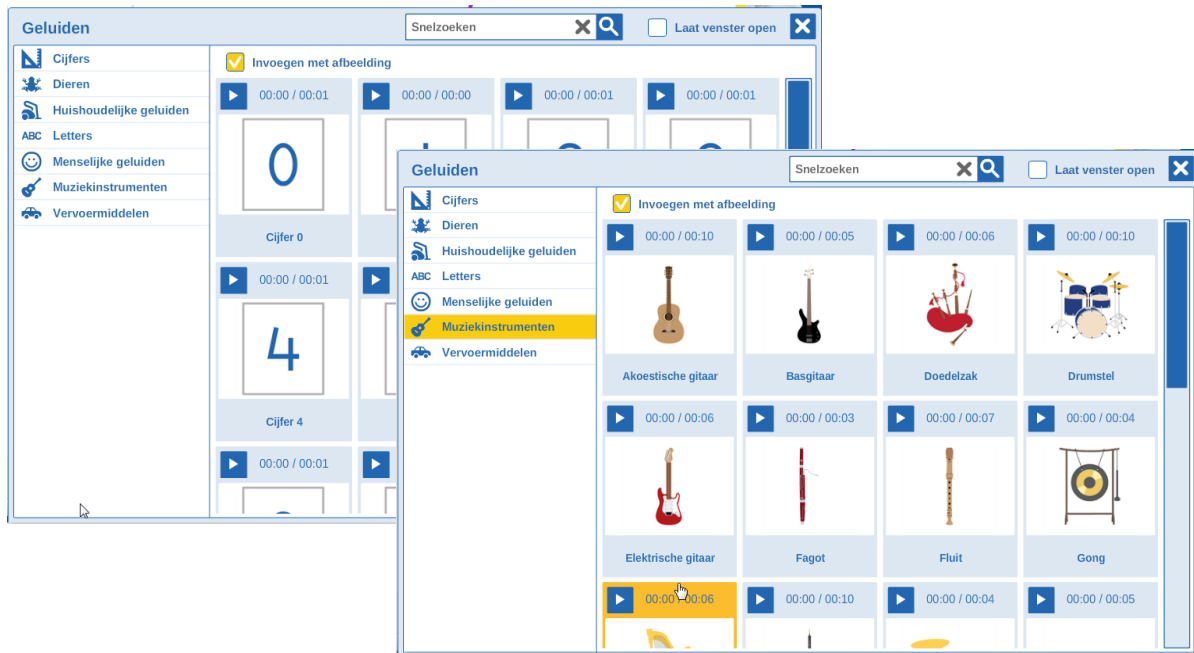
Op vergelijkbare wijze als bij afbeeldingen of illustraties kunnen in de presentatie ook geluiden geplaatst worden. Dit is een afbeelding van het geluid met een “start”-knop.

- Kies in de Basismenubalk de optie **Toevoegen**
- Kies voor **Geluiden**

Een venster verschijnt:

- Kies een muziekinstrument

Dit wordt als afbeelding met een afspeelknop in je presentatie geplaatst.

Opdracht:

- Plaats een Youtube film in je presentatie
- Verklein en verplaats het filmpje
- Plaats een geluid in je presentatie
- Verklein verplaats en draai dit geluid
- Speel zowel de video als het geluid een keer af

3.6 Internet-koppelingen

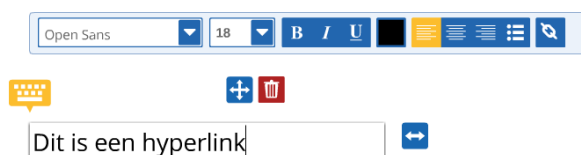
Naast afbeeldingen uit internet of Youtube video kan ook een hyperlink/koppeling naar een internetpagina gemaakt worden.

Dit gaat m.b.v. het gereedschap **Tekst**.

- Kies in de Gereedschapsbalk de knop **Tekst**
- Klik in de linker bovenhoek van je pagina om daar de tekst te plaatsen

In het scherm verschijnt, op de positie waar je klikt, een tekstvak met een knoppenbalk:

Je kunt het toetsenbord van je pc gebruiken om teksten te typen, maar ook het digitale toetsenbord (zie eerder hoofdstuk/paragraaf over Teksten).

- Type de tekst: “**website Hogeschool de Kempel**”
- Selecteer in deze tekst het woord “**hogeschool**”
- Klik in de knoppenbalk van Tekst op **Hyperlink**

De geselecteerde tekst is tijdens deze stap voorzien van een grijze achtergrond en is er een klein venster verschenen:

- Type in: **http://www.kempel.nl**
- Klik op de knop **Link toevoegen**

LET OP:

Je muis/cursor is nog steeds Tekst.

Dus kies voor **Verplaatsen/Interactie** om geen tekst te plaatsen en het tekstvak te verlaten.

- Start de koppeling/hyperlink

De tekst en dus ook de koppeling kan bewerkt worden.

- Kies in de Gereedschapsbalk de knop **Tekst**
- Klik nu op het tekstvak (“**website Hogeschool de Kempel**”)

Het tekstvak met bijbehorende opties wordt geactiveerd. Je kunt nu het tekstvak verplaatsen, draaien of verwijderen, maar ook in het tekstvak zelf aanpassen.

- Selecteer in deze tekst het woord “**hogeschool**”
- Klik in de knoppenbalk van Tekst op de knop **Hyperlink**
Je ziet de huidige hyperlink/koppeling staan – **verwijder** deze
- Selecteer in de gehele tekst “**website Hogeschool de Kempel**”

De geselecteerde tekst is tijdens deze stap voorzien van een grijze achtergrond.

- Klik in de knoppenbalk van Tekst op **Hyperlink**
- Type in: **http://www.kempel.nl**

LET OP:

Je muis/cursor is nog steeds Tekst.

Dus kies voor **Verplaatsen/Interactie** om geen tekst te plaatsen en het tekstvak te verlaten.

- Start de koppeling

Opdracht:

- Ga naar de volgende (lege) pagina
- Kies een achtergrond
- Plaats een illustratie
- Plaats nog een hyperlink achter een eigen tekst
- Plaats nog een video naar eigen keuze
- Sla de presentatie op als: “Mijn derde voorbeeld”

3.7 Interne Presenter-koppelingen

Vanuit afbeeldingen, objecten en teksten in je presentatie kun je ook een hyperlink/koppeling naar andere pagina of naar een gedeelte links, rechts, boven of onder in het huidige blad (werkvlak) maken, een “interne” koppeling of hyperlink.

Opdracht:

- Plaats in “Mijn derde voorbeeld” op de 1^e pagina enkele objecten links, rechts, boven en onder het zichtbare deel (via de knop **Werkbladnavigatie**) . Plaats een groen vierkant (boven) en plaats een tekst “Terug” onder het zichtbare gedeelte van pagina 1.
- Ga naar het schermgedeelte waar het woordje “Terug” staat

- Selecteer de tekst “**Terug**”
- Klik boven de tekst de knop **Hyperlink**
- Kies in het venster het tabkaartje **Presenter link**
- Kies de pagina en het gedeelte van het scherm waar de hyperlink naar toe moet springen (midden gedeelte pagina 1)

Opdracht:

- Maak nog een aantal interne koppelingen/hyperlinks vanuit diverse objecten naar andere pagina's of gedeelten in je presentatie. Kortom maak het een “bestuurbare” presentatie.

3.8 Pagina-manager

Met de Pagina-manager kun je de schermen (pagina's) van je presentatie beheren, bv. een bestaande bordpagina verwijderen of de volgorde van de bordpagina's veranderen.

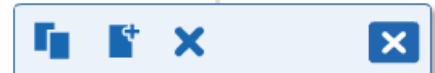
- Klik in de Basismenubalk op **Pagina - Paginamanager**

Aan de rechter zijde verschijnt een “overzicht” van je bordpagina's. Je kunt de bordpagina's verplaatsen door in het kleine overzicht zo'n pagina te verslepen.

Je kunt ook een pagina dupliceren, of een nieuwe lege pagina toevoegen, of een pagina verwijderen (selecteer eerst de pagina in het kleine overzicht).

Met het kruisje sluit je het overzicht of de Pagina-manager.

Opdracht:

- *Dupliceer de 2^e pagina*
- *Verplaats het duplicaat naar onderen*
- *Verwijder het duplicaat*
- *Sluit Prowise Presenter*

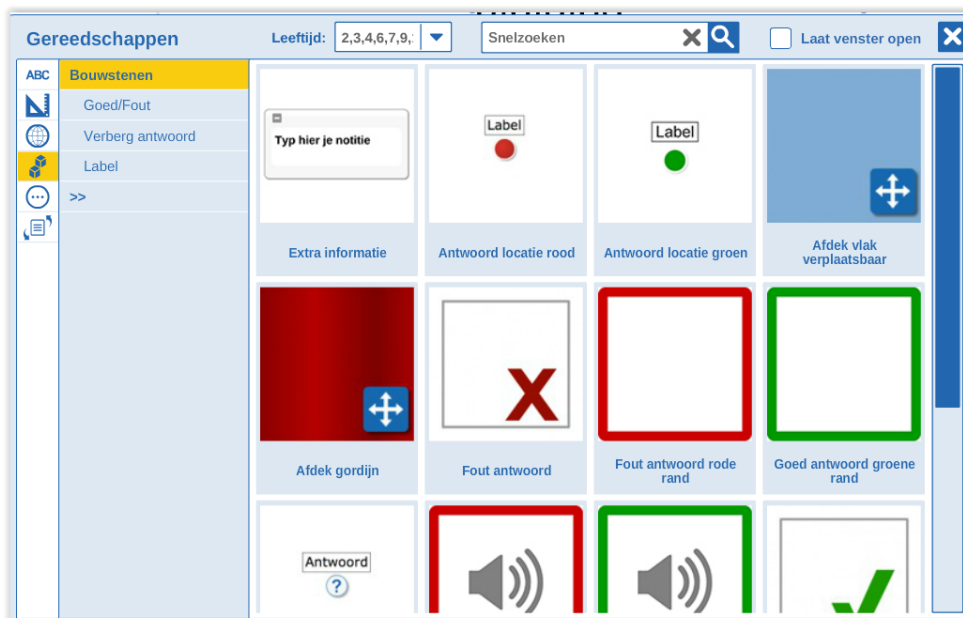
3.9 Bouwstenen

Met behulp van bouwstenen kun je de interactiviteit van je “bordverhaal” vergroten. Je kunt bv. op een object laten klikken en de vraag laten verschijnen, of als een foutief woord of een foutieve afbeelding gekozen wordt, dat Prowise Presenter vervolgens aangeeft middels een geluid of een kleur, dat het foutief of goed is.

Opdracht:

- Maak een nieuwe presentatie met (naar eigen inzicht) een aantal provinciekaarten en vlaggen op de verschillende pagina's
- Sla de presentatie op als: Nederland en de provincies

- Klik in de Basismenubalk op **Gereedschappen**
- Kies de optie **Bouwstenen**

- Kies de bouwsteen **Wat staat hier**

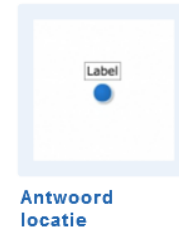

- Plaats deze bouwsteen (rondje met vraagteken) bij een kaartje en vul in de “label” de vraag in, bv. “Hoe heet deze provincie?”

Telkens als je op het vraagteken klikt (met de knop met het handje “aan”!!) zal de vraag verschijnen.

Je kunt ook een antwoordlabel plaatsen, dus telkens als er op geklikt wordt, verschijnt het bijbehorende antwoord.

- Klik in de Basismenubalk op **Gereedschappen**
- Kies de optie **Bouwstenen**
- Kies de bouwsteen **Antwoord locatie**
- Plaats deze bouwsteen (blauw rondje met label) bij het kaartje en vul in de “label” het antwoord in, bv. “Drenthe”

Telkens als je op het blauwe rondje klikt (met de knop met het handje “aan”!!) zal het antwoord verschijnen.

Zo kun je ook verschillende foutieve of juiste teksten/afbeeldingen laten kiezen en middels groen of rood of vinkje/kruisje of geluid laten weergeven dat het goed of fout is.

Opdracht:

- *Plaats de tekst: “Wat is de hoofdstad van Drenthe?”*
- *Plaats er onder 3 plaatsnamen onder elkaar (3 aparte teksten!) – enigszins uit elkaar (bv. Groningen – Assen – Zwolle)*
- *Plaats “om” elke plaats een bouwsteen, waarbij Assen het de groene (met vinkje of groen rand) moet zijn en de andere twee de rode (kruisje of geluid of rode rand) moeten zijn (via Selecteren verplaatsen, vergroten, om de woorden plaatsen!)*
- *Sla de presentatie op*

LET OP:

Deze bouwstenen werken uiteraard alleen als het handje geselecteerd is, oftewel als deze interactie “aan” staat.

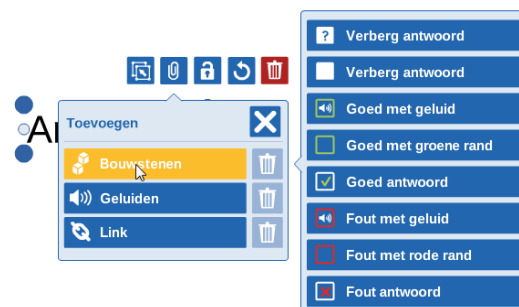
Opmerking:

Zo kun je ook achter een bouwsteen zoals Verberg antwoord, objecten plaatsen, die bij het er op klikken tevoorschijn komen. Of je kunt een gordijn plaatsen en open laten schuiven.

Bij het plaatsen van teksten of afbeeldingen kun je ook direct de tekst of afbeelding als goed of fout antwoord definiëren middels een snelkeuze.

Selecteer de afbeelding of de tekst en kies vervolgens de knop **Paperclip** (boven de tekst of afbeelding) en kies vervolgens: **Bouwstenen**. Kies vervolgens de gewenste optie (goed of fout). Dit gaat een stuk sneller!

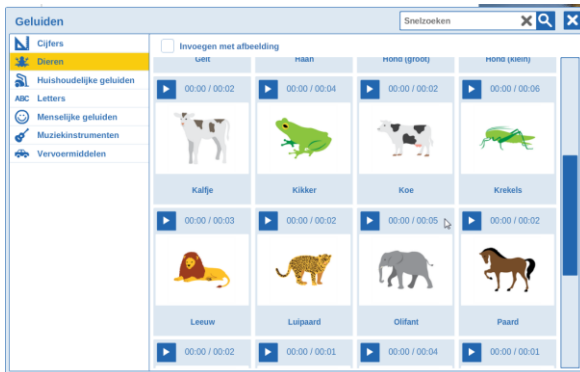
3.10 Geluid-koppelingen

Naast internet, interne Presenter koppelingen of bouwstenen kun je achter een object (afbeelding, figuur, tekst) ook een koppeling naar een geluid maken. Dit gaat op identieke wijze.

Selecteer de afbeelding of de tekst en kies vervolgens de knop **Paperclip** (boven de tekst of afbeelding) en kies vervolgens: **Geluiden**.

In het venster kun je uit diverse geluidcategorieën kiezen.

Eigen gekozen of gemaakte geluiden zijn niet mogelijk, het is beperkt tot de geluiden die gepresenteerd worden.

Opdracht:

- *Plaats de afbeelding van een leeuw*
- *Plaats vervolgens een koppeling van de afbeelding met het geluid van een leeuw*
- *Sla de presentatie op*

3.11 Multitouch

In Prowise Presenter kun je ook met 2 personen tegelijkertijd schrijven (zogenaamd duoschrijven), maar dit kan alleen, als je Prowise Presenter op een Windows 7 of 8 pc gebruikt (alleen Windows 7/8 ondersteunt nl. Multitouch). Dit kan ook alleen, als je over een Multitouchscreen beschikt (de allereerste versies van touchscreens zijn alleen single-touch).

Prowise Presenter ondersteunt op dit moment 32 aanraakpunten (dus met 32 vingers tegelijkertijd iets raken op een multi-touchscreen). Een Multi-touchscreen kun je alleen gebruiken in combinatie met Windows 7/8 (en niet met oudere Windows-versies) !

Maar.....

Windows 7 ondersteunt op dit moment maximaal 4 aanraakpunten (dus kun je met 4 vingers van een hand ook op deze manier een object gemakkelijker “draaien”).

Prowise Presenter is al voorbereid op max. 32 aanraakpunten, Windows 8 ondersteunt dit volledig.

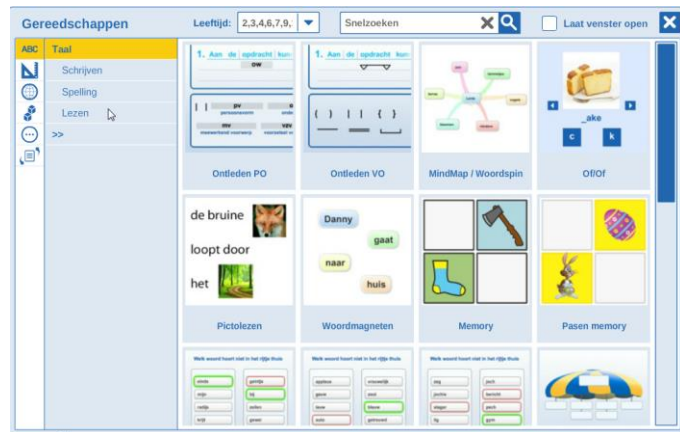

4. Instructiegereedschappen

Instructiegereedschappen zijn bij Prowise Presenter (dus opgenomen in het abonnement) complete sets lesmaterialen met achtergronden, illustraties etc. samengevat in één geheel.

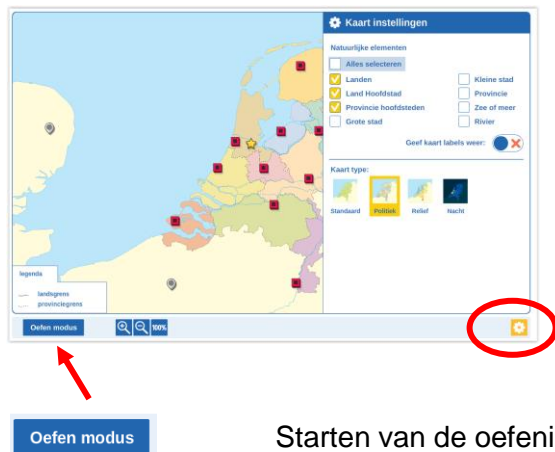
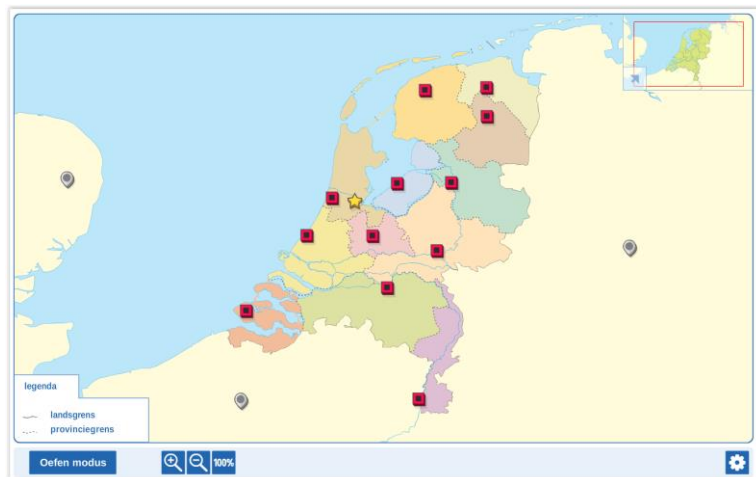
Ze zijn op verschillende vakgebieden geordend, bv. taal, rekenen, wereldoriëntatie etc. Hieronder enkele voorbeelden en er komen er nog steeds bij.

Je kunt ze via de site van Prowise na aanmelden bij de pagina Presenter vinden en direct starten, maar uiteraard kun je ze ook als je bezig bent in de applicatie opvragen.

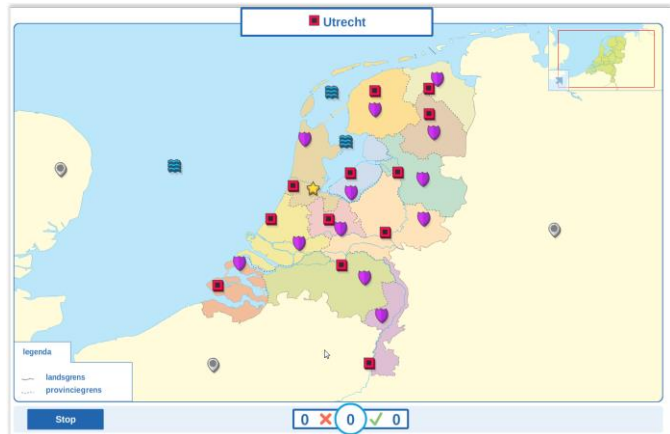
Hieronder een aantal voorbeelden:

Topografie Nederland

Instellingen voor dit gekozen gereedschap maken (hier concreet: aangeven of men grote of kleine plaatsen wil zien/vragen – of men rivieren wil zien/vragen – soort kaart etc.)

Zo zijn er vergelijkbare instructiegereedschappen voor Duitsland – België – Verenigd Koninkrijk – Europa

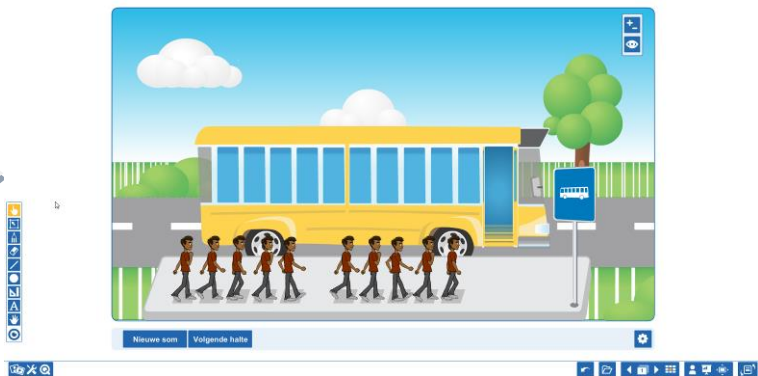

Nog een voorbeeld:

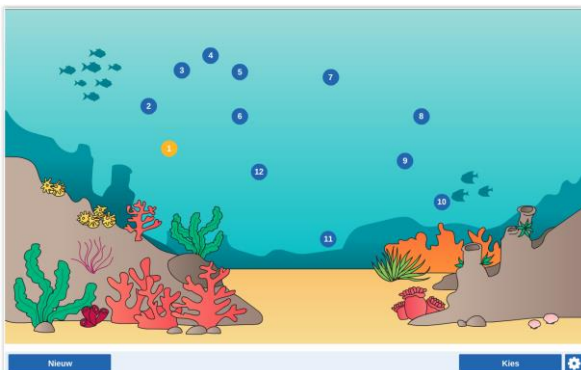
Bussommen

Bussommen

Of:

Gereedschappen   Leeftijd: 2,3,4,6,7,9;   Snelzoeken   Laat venster open

Taal (ABC)

- Schrijven
- Spelling
- Lezen
- >>

Schrijfpatronen

Schrijfpatronen

Taal (ABC)

- Schrijven
- Spelling
- Lezen
- >>

Of/Of

_ake

c k

Weetwoord ei-ij

elke	geijde
reijde	ij
reijde	geien
lijt	geest
grijpen	geide

Weetwoorden au-ou

oppleve	omroepij
geve	zout
lave	bluwe
uile	getrouwd
hubster	omroepij

Woordpuzzel

N	A	L	M	I	X
A	K	W	I	S	E
X	S	Y	E	T	R
E	O	X	S	M	U
P	A	A	K	N	U
T	O	O	N	X	V

Letterplankje Sinterklaas

S I N T

Letterplankje

a b c

Pictolezen

de bruine loopt door het

Memory

Letterplankje Sinterklaas

Letterplankje

a b

Letterkiezer

a

Letterplankje leesletter

a b c

Woorden maken

d s

Letter klapper

b o

Rekenen (ABC)

- Algemeen
- Meten
- Tijd
- Geld
- Seriëren
- Getallen
- Bewerkingen
- Breuken
- Procenten
- Kommagetallen
- Grafieken
- Tabellen
- >>

Reeks afmaken

Figuren naleggen

Coördinaten

4				
3			(2,2)	
2	(1,2)	(2,3)		
1				
0	1	2	3	4

Calculator

0
7 8 9
4 5 6
1 2 3
0

Vorm en kleur

Weegschaal

Maatbeker

Metriek stelsel

Thermometer

ABC

Rekenen

- Algemeen
- Meten
- Tijd
- Geld
- Seriëren
- Getallen
- Bewerkingen
- Breuken
- Procenten
- Kommagetallen
- Grafieken
- Tabellen
- >>

Klok digitaal

Klok

Klok analoog digitaal

Klok dag / nacht

ABC

Rekenen

- Algemeen
- Meten
- Tijd
- Geld
- Seriëren
- Getallen
- Bewerkingen
- Breuken
- Procenten
- Kommagetallen
- Grafieken
- Tabellen
- >>

Klok vaste sprongen digitaal

Klok vaste sprongen analoog

Calculator

Hoeveel krijg ik terug?

Geld op volgorde

Geld wisselen

ABC

Rekenen

- Algemeen
- Meten
- Tijd
- Geld
- Seriëren
- Getallen
- Bewerkingen
- Breuken
- Procenten
- Kommagetallen
- Grafieken
- Tabellen
- >>

Seriëren lang naar kort

Seriëren licht naar donker

Seriëren vol naar leeg

Seriëren breed naar smal

Seriëren groot naar klein

ABC

Rekenen

- Algemeen
- Meten
- Tijd
- Geld
- Seriëren
- Getallen
- Bewerkingen
- Breuken
- Procenten
- Kommagetallen
- >>

Breukencirkel

Breuken delen

Breukenstrook

Breukenplankje

Cylinderbreuken

Staabbreuken

ABC

Rekenen

- Algemeen
- Meten
- Tijd
- Geld
- Seriëren
- Getallen
- Bewerkingen
- Breuken
- Procenten
- Kommagetallen
- Tabellen
- >>

Bussommen

Snap cubes

Springen op de getallenlijn

Instelbaar raster

Ballon prikken (tafeltjes)

Rekenbalans

Weegschaal

Reken fiches

ABC

Taal

- Rekenen
- Wereldoriëntatie
- Bouwstenen
- Overig
- ProConnect

Zelfstandig werken klok

Verjaardag

Muziek maken

Notitie

Dobbelstenen

Scorebord

Timer zandloper

Timer wekker

Giel van Santvoort

april 2015

46

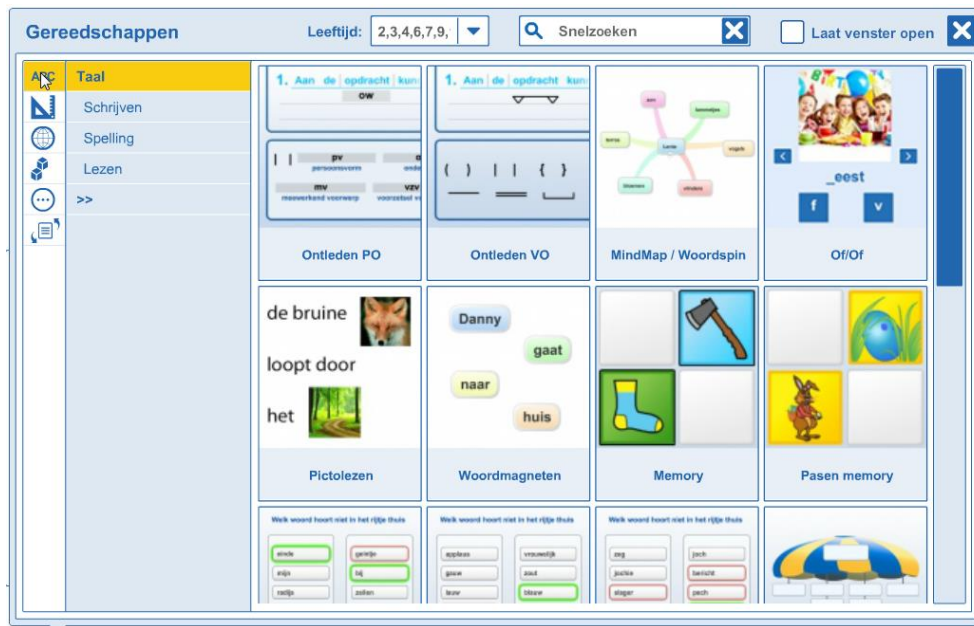
- Start Prowise Presenter (met een nieuwe lege presentatie)

Prowise Presenter beschikt over verschillende complete sets van instructie-gereedschappen (achtergronden voor een bepaald thema met daarbij behorende illustraties), zodat je ineens alles van een bepaald vakgebied en onderwerp beschikbaar hebt.

- Kies in de Basismenubalk de optie **Toevoegen - Gereedschap**

Het volgende venster verschijnt:

Je kunt kiezen uit verschillende vakgebieden.

- Kies bij Taal - Lezen: **Letterplankje**

Je achtergrond en de beschikbare materialen zijn geplaatst.

De letters kun je in de vakken schuiven om zo een woord te vormen.

Met de knop **Opnieuw** maak je het leesplankje leeg,

Met de knop **Letters** zichtbaar kun je aangeven welke letters zichtbaar moeten zijn.

Opmerking:

Er naast staat natuurlijk de Gereedschapsbalk en daarmee kun je het leesplankje verplaatsen of met Selecteren de transformeerknoppen tevoorschijn halen om te verplaatsten, te draaien of te verwijderen.

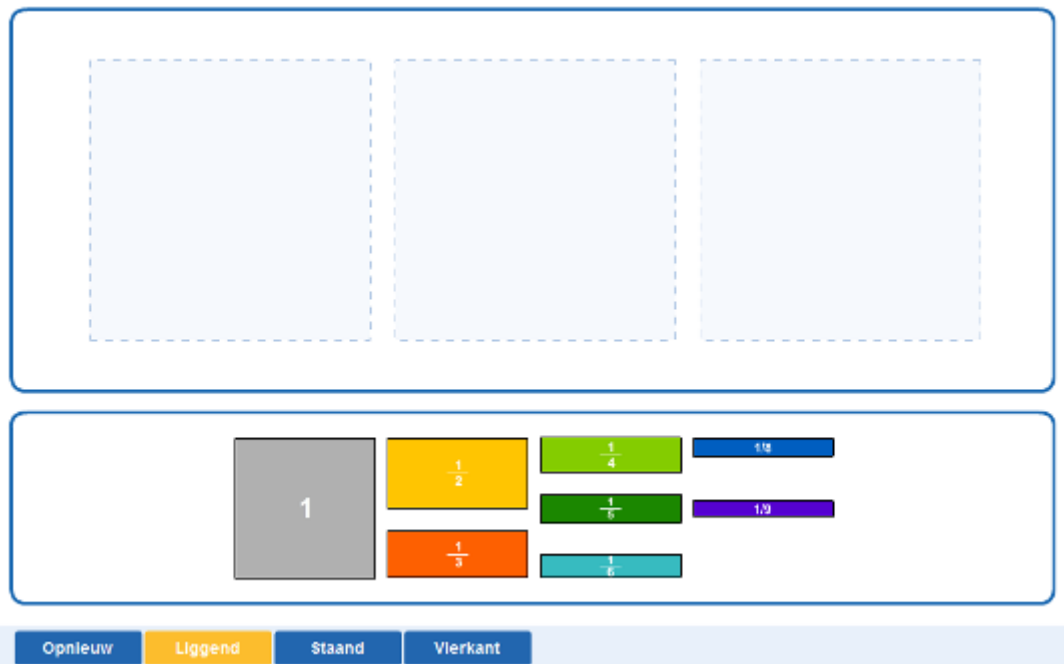
Je kunt ook binnen Gereedschappen naast zoeken ook op **leeftijd** selecteren. Je kunt meerdere leeftijden in de lijst kiezen (6,5,7,12) waardoor de toonde gereedschappen beperkt worden.

Opdracht:

- *Speel met de letterplank*
- *Beeindig de presentatie zonder opslaan*
- *Start Prowise Presenter opnieuw*

Een ander vakgebied:

- Kies in de Basismenubalk de optie **Toevoegen - Gereedschap**
- Kies bij Rekenen – categorie Breuken: **breukenplankje**

Opdracht:

- *Speel met dit gereedschap (maak op verschillende manier hele breuken*
- *Gebruik ook de verschillende knoppen*
- *Verwijder het breukenplankje*
- *Plaats uit Wereldorientatie: Google Maps*
- *Ga naar je eigen woonplaats toe en heel specifiek je straat*

Rekenen – Tijd - Klok

Verplaats de wijzers

Wereldoriëntatie - Verkeer

Kies uit verschillende situaties, plaats andere wegen of vooral plaats weggebruikers en via inrichting verkeersborden.

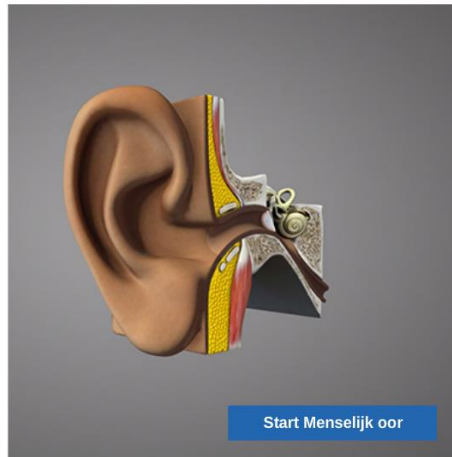
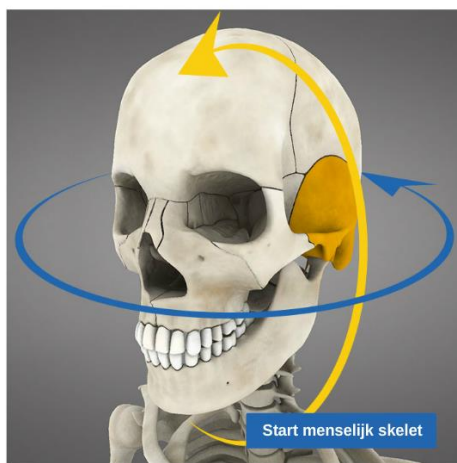
Tip: klik op een auto, fiets, politieauto of verkeersbord. Je kunt het verplaatsen, draaien, maar ook de knipperlichten of arm van een fietser uit laten steken.

Opdracht:

- Creeër verschillende verkeerssituaties met andere acties en gebruikers.

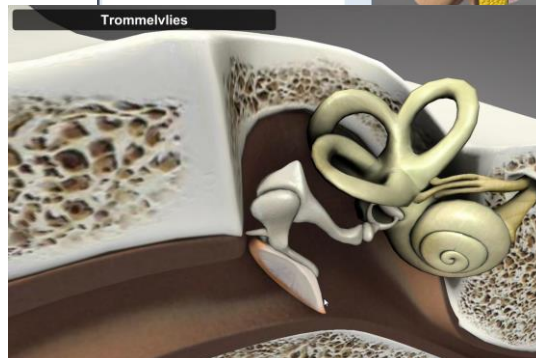
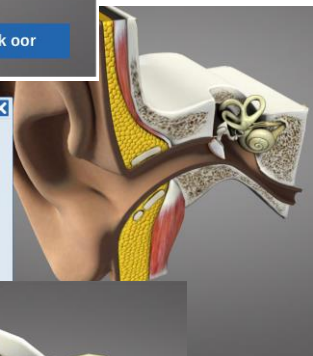
Heel interessant: (3D)

- Skelet
- Menselijk oor

informatie

Het oor
Middels het orgaan 'oor' vangen we geluidsgolven op. De hersenen zetten deze golven om waardoor wij de geluidsgolven ervaren als geluid. Ons gehoororgaan bestaat uit het buiten-, midden- en binnenoor.

5. ProConnect

Presenter ProConnect is een device-onafhankelijke oplossing om via een webbrowser op een eenvoudige manier draadloos te werken en interactief te werken met een presentatie van Presenter.

Elk apparaat (any device) kan gebruikt worden, een Iphone, een Smartphone (Androïd), een Ipad, een tablet (Androïd), een laptop, een “gewone” pc etc.

Studenten, leerlingen, leerkrachten etc. kunnen interacteren met de Presenter-presentatie op het “bord”.

Dit maakt het dus mogelijk om zonder duur aan te schaffen stemkastjes b.v. in je presentatie te stemmen of meningen te geven (woordenwolk).

Men kan zelfs met deze eigen apparaten educatieve competities spelen vanuit de Presenter-omgeving op het digitaal bord of touchscreen (b.v. rekenspelletjes) met zichtbare scores.

Daarnaast kan de leerkracht via ProConnect overal vanuit de klas met b.v. een Ipad of smartphone zijn presentatie (“bordverhaal”) besturen zonder steeds naar het “bord” te moeten lopen, dus het apparaat als afstandsbediening te gebruiken. Hierdoor vergroot men de begeleidingstijd bij een kind in de klas.

Daarnaast is het ook andersom mogelijk om je Scherm (je presentatie) aan anderen op hun device te laten zien (en zij hier ook op te laten werken).

Vereist is natuurlijk naast ProConnect, dat men één of meerdere “devices” heeft. Dit kunnen door de school aangeschafte tablets of Ipads zijn, of apparaten, die de deelnemers, leerlingen, studenten zelf in hun eigen bezit hebben (dus b.v. hun eigen “telefoon”).

Maar ook vanuit andere pc's of laptops binnen de school. Deze apparaten moeten wel een internet-browser hebben (en de school moet dan ook beschikken over een draadloos netwerk, voor het gebruik door Iphone, Ipad, Smartphone, tablet etc.).

Alles geschiedt alleen vanuit de Presenter-presentatie op het digitale bord of touchscreen en wordt door de leerkracht zelf gestart en gestopt.

Dus als men vanuit de presentatie niet de start-opdracht geeft, heeft niemand toegang!

5.1 Stemmen

Elk meegebracht apparaat (any device) met een internetverbinding kan gebruikt worden als stemkastje samen met een Presenter presentatie.

De leerkracht dient uiteraard eerst een presentatie maken met vragen (met afbeeldingen, achtergronden etc.).

Belangrijk:

Op elke pagina in de presentatie dient maar één vraag te staan met de mogelijke antwoorden, waaruit gekozen kan worden, er bij.

Opdracht:

- *Maak een nieuwe lege presentatie*
- *Plaats op elke pagina 1 vraag en wel de volgende vragen(teksten):*
- *Pag. 1 Welk apparaat gebruik jij nu?*
  - A. Ipad (Apple)
  - B. Iphone (Apple)
  - C. Smartphone (Android)
  - D. Tablet (Android)
  - E. Overig
- *Pag. 2 Kende je Pro Connect al?*
  - Ja
  - Nee
- *Pag. 3 Is dit een grote verbetering in je onderwijs?*
  - Eens
  - Oneens
- *Plaats op de betreffende pagina's nog enkele bijpassende afbeeldingen*
- *Sla de presentatie op met als naam: "Mijn eerste quiz"*

Om gebruik te kunnen maken van interactie tussen de diverse devices en de presentatie, dient de leerkracht steeds de presentatie te openen en dan vervolgens een **groep actief te maken**.

De groep krijgt een naam, die de leerkracht zelf bedenkt en invoert. Op het moment dat deze groep gestart wordt, is via een speciaal internet-adres de presentatie met die groepsnaam bereikbaar en kan er bv. gestemd worden.

- Klik onderaan in het basismenu op **ProConnect**

Een submenu verschijnt:

- Kies in **ProConnect** onder **Groep actief maken: Start**

Een venster verschijnt waarin een naam van de groep getypt kan worden.

Terug
Activeren
✕

Voer hieronder de groepscode in. Deel deze groepscode met de deelnemers.

Opmerkingen:

- Als men al eens eerder een groepscode heeft gebruikt, zal die voorgesteld worden.
- Als de groep al actief is, terwijl met dit wil starten, staat er in een groep vlak in het submenu de naam van de groep er onder staat de knop groep stoppen. Nadat men de groep gestopt heeft, kan men de knop Start weer kiezen.

- Type in het vak als groepscode: **groep-handleiding** en klik op **Groep activeren**

Er wordt in het kleine venster middels een groen vlak (met de groepscode) getoond, dat de groep geactiveerd is. Je kunt de groep hier in ook direct stoppen.

- Klik op **OK**

Allen (leerlingen/studenten/deelnemers), die willen deelnemen aan deze quiz of vragenlijst, kunnen nu naar een speciaal internetadres gaan via hun **pc** of **laptop** en wel:

<http://connect.prowise.com>

LET OP:

Bij een Ipad of Iphone dient men de **gratis App Prowise Connect** te installeren (men heeft dan niet naar een browser te gaan en bij een **Android** toestel vind je de App in de Google store.

- Ga op je **tablet/phone** naar de internetbrowser en type als URL in: <http://connect.prowise.com> (of start op de **Ipad/Iphone/smartphone** de app **ProConnect**)

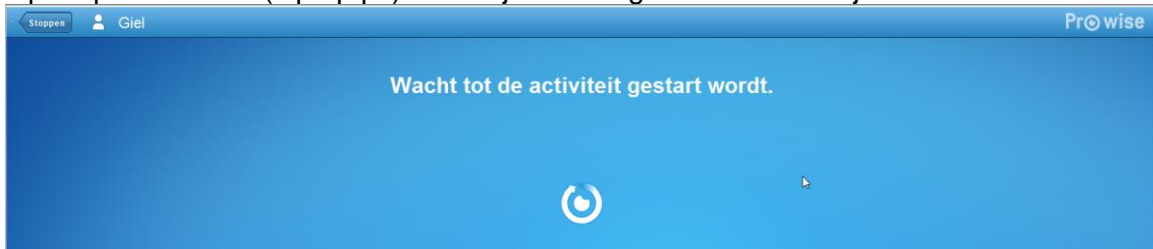
Een (internet/app-)scherm verschijnt:

Om deel te kunnen nemen aan de presentatie/stemming moet naast je naam de juiste groepscode ingetypt worden.

- Type je naam (alleen roepnaam, volledige naam of ...)
- Type bij “Vul hier de groepscode in”: **groep-handleiding**

Op de phone/tablet (laptop/pc) verschijnt het volgende scherm in je browser:

LET OP:

De leerkracht bepaalt in de presentatie wanneer er gestart mag worden, oftewel wanneer men kan stemmen.

Dan pas zal het internetscherm veranderen!

Als leerkracht heb je wel de groep gestart, maar nog niet aangegeven wat je via ProConnect wil doen.

- Kies in het ProConnect menu de optie **Stemmen**

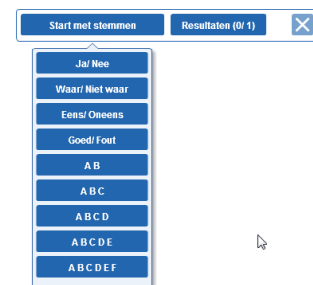
In de presentatie, die geopend is, verschijnen rechts boven een aantal knoppen voor de leerkracht.

De leerkracht bepaalt wanneer gestart mag worden bij deze vraag op deze pagina en daar ook in wat voor antwoorden gegeven kunnen worden (ABC – Eens/Oneens – Waar/Onwaar – ABCD – ABCDE etc.). Met dezelfde knop waar mee gestart wordt, kan het stemmen op deze specifieke vraag ook weer gestopt worden. Met de knop Resultaten kan de gegeven antwoorden getoond worden (met naam). Daarnaast staat de knop Instellingen, waarin staat dat iedereen automatisch mee doet (niet veranderen).

Achter Resultaten tussen haakjes staan het aantal personen, dat zich bij de groep aangemeld heeft (achterste getal!) en ervoor het aantal wat de stem uitgebracht heeft.

- Klik op **Start met stemmen** en kies in het optie-menu **ABCDE**

Hiermee geeft de leerkracht aan welke keuze op het scherm van alle devices getoond worden.

Op dat moment ziet men achter Resultaten “het tellertje” lopen.

6/8 betekent dat er 8 devices (personen) op deze groep aangemeld zijn en er al 6 er van een stem uitgebracht hebben.

Op het scherm van elk device verschijnt:

Men klikt de gewenste knop/antwoord aan.

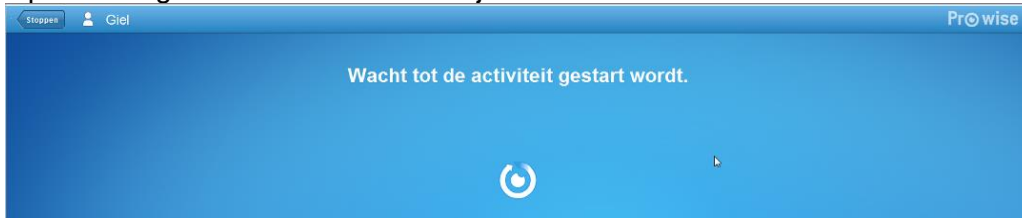
Na korte tijd besluit de leerkracht met het stemmen op deze ene specifiek vraag te stoppen.

- Klik in je presentatie bovenaan op de knop: **Stemmen stoppen**

Op alle aangemelde devices verschijnt weer het scherm:

De leerkracht kan nu de Resultaten bekijken en tonen en daarna naar de volgende vraag gaan.

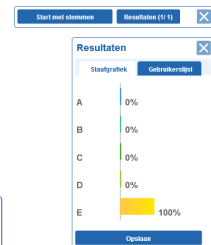
- Klik in je presentatie bovenaan op de knop: **Resultaten**

De resultaten worden getoond:

Deze resultaten kunnen als grafiek getoond worden, maar ook als tekst.

- Klik in Resultaten op **Gebruikerslijst**

Deze resultaten kunnen ook op de pagina met de vraag “geplakt” worden via de knop **Opslaan**. Als hiervoor gekozen wordt, wordt er een knop op de pagina geplaatst (Quiz resultaten), waarachter de resultaten getoond worden.

- Ga in de presentatie naar de volgende vraag, de volgende pagina

Dezelfde stappen dienen weer genomen te worden (Start stemmen – type antwoord – stoppen stemmen – Resultaten – Volgende pagina/vraag etc.)

- Kies in de presentatie bij vraag 2 bij **Start stemmen** de optie **Ja/Nee**

Op dat moment kunnen alle deelnemers op hun device weer een stem uitbrengen op deze vraag.

Opdracht:

- Stop het stemmen op vraag 2 en bekijk de resultaten
- Ga naar vraag 3 en start opnieuw het stemmen en bekijk daarna weer de resultaten

Door in ProConnect (rechts onderaan in het Basismenu) de groep te stoppen kan men helemaal niet meer deelnemen, niet alleen aan stemmen maar ook aan gereedschappen (competitieve spelletjes).

Opdracht:

- Maak een nieuwe (lege) presentatie
- Zorg dat ProConnect de groep **groep-handleiding** heeft gestart

Opmerking:

Bij het opslaan van de vragen worden de knoppen (Start stemmen – Resultaten) en de groepsnaam/-code niet opgeslagen, dus puur de presentatie zelf.

Men dient dus altijd als met andere devices wil werken (b.v. stemmen) Pro Connect weer moeten gebruiken en de groepscode starten.

5.2 Gereedschappen

- Klik onderaan in het basismenu op **ProConnect**

Een submenu verschijnt:

- Kies in **ProConnect** onder **Activiteiten** de optie **Gereedschappen**

LET OP:

Zodat elk device deze gereedschappen kan gebruiken, dient men een lege presentatie te hebben en **moet uiteraard de groep gestart zijn.**

In dit venster staan naast een Woordenwolk (meningen) een aantal competitieve spelletjes.

- Kies in het tabblad **ProConnect** onder bij Competitie het gereedschap **Muizen Race**

Opdracht:

- *Waarschijnlijk zijn alle devices van de leerlingen/studenten nog aangemeld met de groepscode, zo niet, zorg dat elke device zich weer aanmeld, zoals in de vorige paragraaf*

Op het digitale bord/touchscreen (niet op de devices!) verschijnt het volgende:

De leerkracht kan hier aangeven welke tafelsommen met welk tafels op de devices afgevraagd zullen worden.

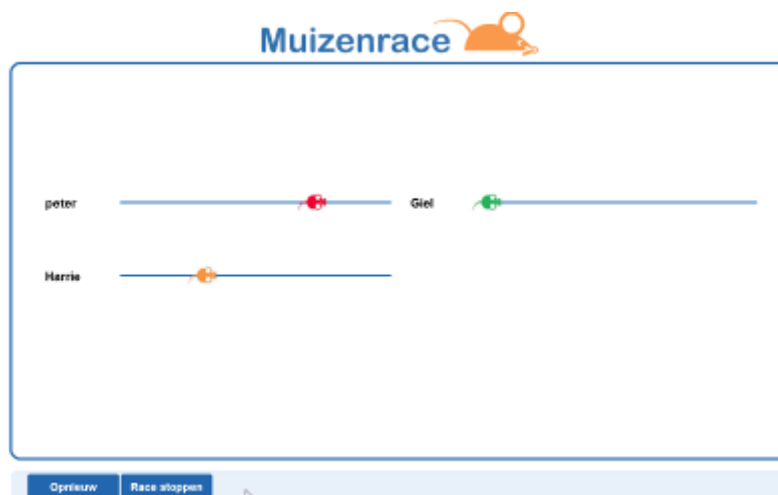
Bij Instellingen (radertje) kan de leerkracht aangeven hoeveel sommen iedereen krijgt (10 - 20 - 40 - 50).

Pas bij het starten (**Start**) zullen alle deelnemers tegelijkertijd de sommen voorgeschoteld krijgen.

Door snel telkens te antwoorden "racet" men tegen elkaar en komt er een winnaar uit, wat ook zichtbaar gemaakt wordt in de presentatie.

- Kies in Muizen Race, de tafelsommen van **3, 5,7,9 en 10** en stel het aantal sommen in op 10 sommen
- Klik op de knop **Start**

Tegelijkertijd worden op alle devices de sommetjes gestart en door het juiste antwoord te geven wordt eenieders eigen muis vóóruit gestuurd naar de finish.

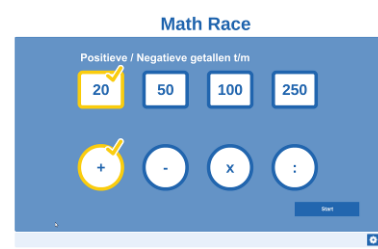
Tijdens de ingave van antwoorden, ziet de deelnemer/leerling ook of hij een foutief of goed antwoord geeft, de gekozen knop met het antwoord ligt na het kiezen groen of rood op. Bij elk goed gegeven antwoord schuift de betreffende muis naar voren.

Als de race door de leerkracht wordt gestopt, wordt zowel op het digitale bord/touchscreen als op het device het overzicht met winnaars getoond.
De eerste 3 personen staan op het podium, maar op het bord/touchscreen staan de overige deelnemers ook vermeld.

Opdracht:

- *Speel de Muizen Race – Stop het gereedschap – Bekijk de uitslag*
- *Start een nieuwe lege presentatie*
- *Kies in Pro Connect het Gereedschap: Apen slingeren*
Stel in op 20 sommen, zowel plus als min (geen vleksommen → $4 + \dots = 10$)
en op sommen van 10 en 20
- *Start Apen slingeren en laat de deelnemers de competitie spelen, bekijk daarna de winnaars*
- *Speel in een nieuwe presentatie het Gereedschap Space Race en stel de sommen in naar eigen goed denken*

Er kan ook gekozen worden voor Woordenwolk. Vul de vraag in waarop de deelnemers een mening kunnen geven.

Via de knop Start wordt de vraag bij alle deelnemers aan de groepscode op hun device getoond.

Op het digitale bord/touchscreen worden alle ingaves ook getoond:

Indien antwoorden vaker hetzelfde gegeven zijn is dat herkenbaar aan de grootte van het woordje en een kleur.

De leerkracht kan de Woordenwolk ook op het bord in 3D tonen.

Belangrijk:

Vergeet niet de groep te stoppen, zodat de deelnemers niet meer aan de connectie met je groep kunnen deelnemen.

5.3 Verstuur scherm

Via **Verstuur scherm** in Pro Connect kan men het scherm op het “digitale bord” of docenten-/leerkrachten-pc actueel naar een andere device sturen (dus naar de leerling met de tablet of phone).

Belangrijk:

Dit werkt volledig functioneel bij tablets (Androïd, dus bv. het Prowise tablet en op Ipad) als de APP via de Store (Google) of Appstore op het device is geïnstalleerd, dit omdat er flash bijgebruikt wordt om de presentatie-pagina naar de andere devices te sturen.

De leerlingen krijgen dan op hun device de pagina dan te zien en kunnen ook hier op dankzij de app werken (dus antwoorden geven of schrijven of...) en dit weer terug sturen naar de leerkracht (het bord), die dan elk teruggestuurde scherm/oplossing op het bord kan laten zien.

Op pc's en laptops kan gewoon via de website <http://connect.prowise.com> dit gebeuren. Uiteraard moet de pc/tablet/laptop/device via deze website zich aangemeld hebben met de groepscode en naam, zoals hier voor ook al is gebeurd.

De leerkracht bepaalt wanneer gestart mag worden met werken op deze pagina. Met dezelfde knop waar mee gestart wordt, kan het versturen (delen) van het scherm ook gestopt worden.

In de presentatie, die geopend is, verschijnen rechts boven een aantal knoppen voor de leerkracht.

De leerkracht heeft deze pagina met b.v. de Gereedschappen (sommen, letterplankje etc.) of volledig zelf opgebouwd, zoals deze dan vervolgens ook naar de leerlingen gestuurd kan worden naar de leerlingen via Deel scherm.

<http://connect.prowise.com>

- Ga op je pc/laptop naar de internetbrowser en type als URL in: <http://connect.prowise.com> (of start op je Ipad/Iphone/Android de App Prowise Connect op)

Een (internet/app-)scherm verschijnt:

Welkom bij ProConnect

Vul je naam in:

Vul hier de groepscode in:

 Deelnemen

Om deel te kunnen nemen aan de presentatie/stemming moet naast je naam de juiste groepscode ingetypt worden.

- Type je naam (alleen roepnaam, volledige naam of ...)
- Type bij “Vul hier de groepscode in”: **groep-handleiding**

Op de phone/tablet (laptop/pc) verschijnt het volgende scherm in je browser:

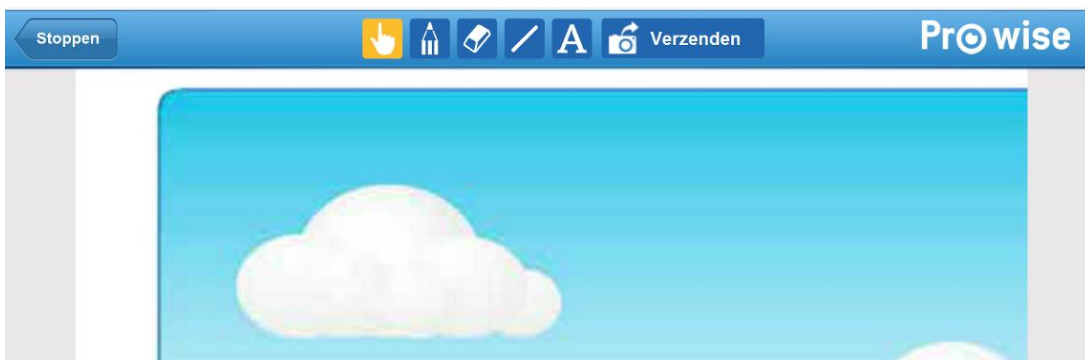
De leerkracht in Prowise Presenter kiest vervolgens Deel scherm.

- Klik op **Deel scherm**

Op elk device wat aangemeld is (via <http://connect.prowise.com> of via de App) verschijnt dat scherm/pagina en kan het kind de opdracht uitvoeren en weer terug sturen naar de leerkracht.

(bij Ontvangen zie je staan hoeveel het al uitgevoerd hebben en teruggestuurd hebben - bv. 6/8 wil zeggen 6 ontvangen uitgevoerde opdrachten van de 8 aanmeldingen.)

De kinderen kunnen op hun device (via Connect.prowise.com of via hun APP) vervolgens de opdracht (het scherm zoals de leerkracht die heeft staan op het “bord” en ook gedeeld heeft, zien en ook uitvoeren:

Zij kunnen de som maken, teksten typen, schrijven, gummen en lijnen trekken.

Met de knop **Verzenden** wordt de foto van dit scherm op hun device gemaakt en teruggestuurd naar het “bord” van de leerkracht.

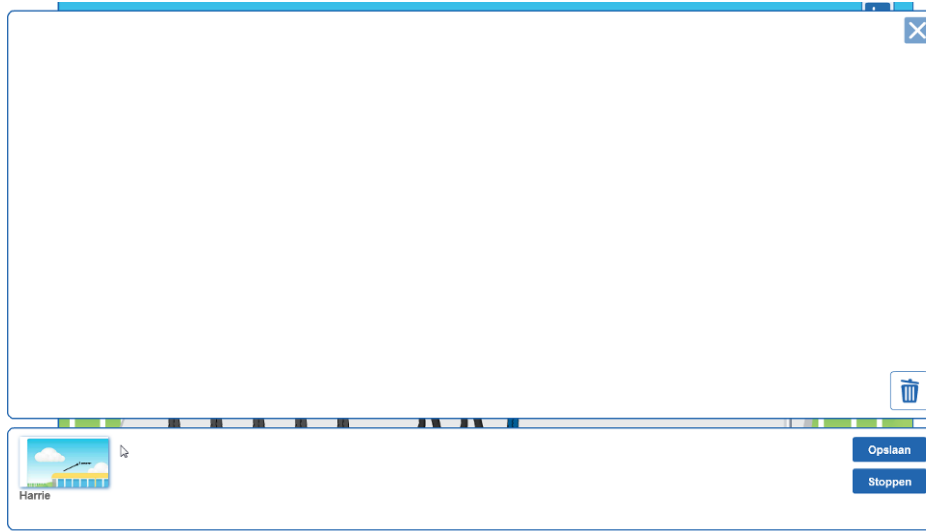
- Bewerk eerst het scherm op het device en vervolgens, klik op **Verzenden**

De leerkracht ziet het aantal ontvangen “antwoorden”(bewerkingen) staan:

- Klik op **Stop delen**

Het scherm bij de leerkracht ziet er dan vervolgens zo uit:

In het onderste vak staan de teruggestuurde bewerkingen/antwoorden. Deze kunnen dan één voor één naar het grote vak gesleept worden om het (vergroot) te laten zien op het “bord” bij de leerkracht. (zo ook terug slepen om het weer onderaan te plaatsen om daar een andere uitwerking/antwoord te laten zien).

Uiteraard kunnen de gegevens/terugontvangen opdrachten opgeslagen worden (**Opslaan**) of men kan een ontvangen uitwerking naar de prullenbak slepen en verwijderen.

- Klik op **Stoppen**

Uiteraard kan ProConnect ook uitgeschakeld worden zodat geen devices meer connecties kunnen maken en ook zelfs geen scherm krijgen om aan te melden en zien dat het bezig is met connectie te maken en wacht op activiteit.

Dit gaat via **ProConnect – Groep stoppen**

5.4 Remote

Als leerkracht kun je ook je presentatie vanuit de klas middels een Ipad of tablet sturen (een Iphone is te klein).

Je dient dan uiteraard eerst op je digitale bord/touchscreen je presentatie geopend te hebben.

Daarna kun je met een Ipad en een speciaal internet-adres deze Presenter-presentatie besturen (naar pagina's schuiven).

Dit geeft je de kans voortdurend door de klas te lopen en kinderen te begeleiden, zonder steeds naar het bord te moeten gaan om de volgende pagina op te roepen.

- Open de presentatie "Mijn derde voorbeeld"
- Kies rechts onderaan in het Basismenu **Pro Connect**
- Zorg dat een **groep gestart is!!**
- Plaats een vinkje bij **Afstandsbediening**
- Sluit het Pro Connect submenu nadat de groep gestart is en de afstandsbediening geactiveerd is

De presentatie is nu op afstand te besturen.

Daarna dient u via een tablet via het draadloze netwerk een verbinding te maken met:

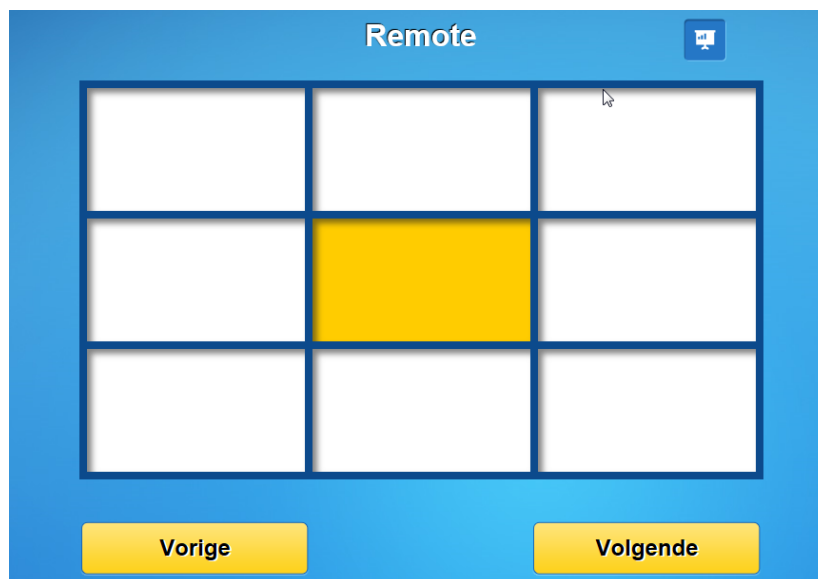
<http://remote.prowise.com>

Op het tablet verschijnt:

- Vul je naam in
- Type de juiste groepscode in!
- Klik in je tablet op: **Deelnemen**

Op het tablet verschijnt nu het navigatieschermpje:

De leerkracht kan nu op de knoppen klikken om de presentatie op het bord/touchscreen naar de volgende of vorige pagina te laten "springen" of om binnen de dezelfde pagina naar links, rechts, boven of onder te laten schuiven.

LET OP:

Zorg uiteraard dat op het bord/touchscreen de groep weer gestopt wordt, zodat niemand meer de presentatie op afstand kan bedienen, als het niet meer nodig is.

6. ProQuiz

Met Prowise ProQuiz, wat in deze versie van Prowise Presenter als module automatisch is opgenomen, kun je een quiz of nog beter een toets maken.

Hiervoor heb je uiteraard ook ProConnect nodig, omdat ook hier natuurlijk verbinding wordt gelegd met je Presenter-presentatie (“bordverhaal”) en de diverse devices (laptop, pc, Ipad, Iphone, Tablet etc.) van de leerlingen of studenten.

Dit gaat dus op identieke manier, zoals in het eerdere hoofdstuk beschreven.

In het kort:

- Kies in **ProConnect** – Definieer een groep – Laat op alle devices de ProConnect-app starten (of de website: proconnect.prowise.com)
- Zorg dat vóór je dit gaat doen je presentatie (quiz/toets) klaar is
- Vervolgens kun je het startsein geven!

6.1 Maken van een quiz/toets m.b.v. ProQuiz

Kies in een nieuwe (lege) presentatie in de Basismenubalk de optie **ProQuiz**.

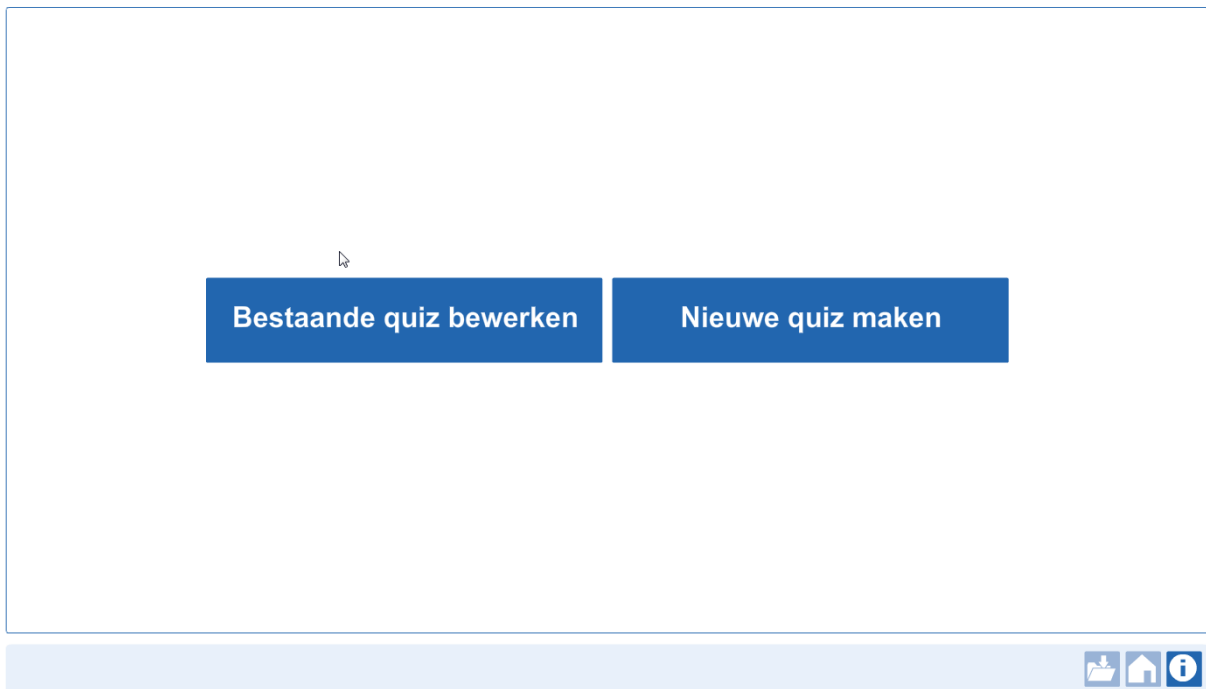
Het volgende scherm verschijnt:

- Kies **Maker**

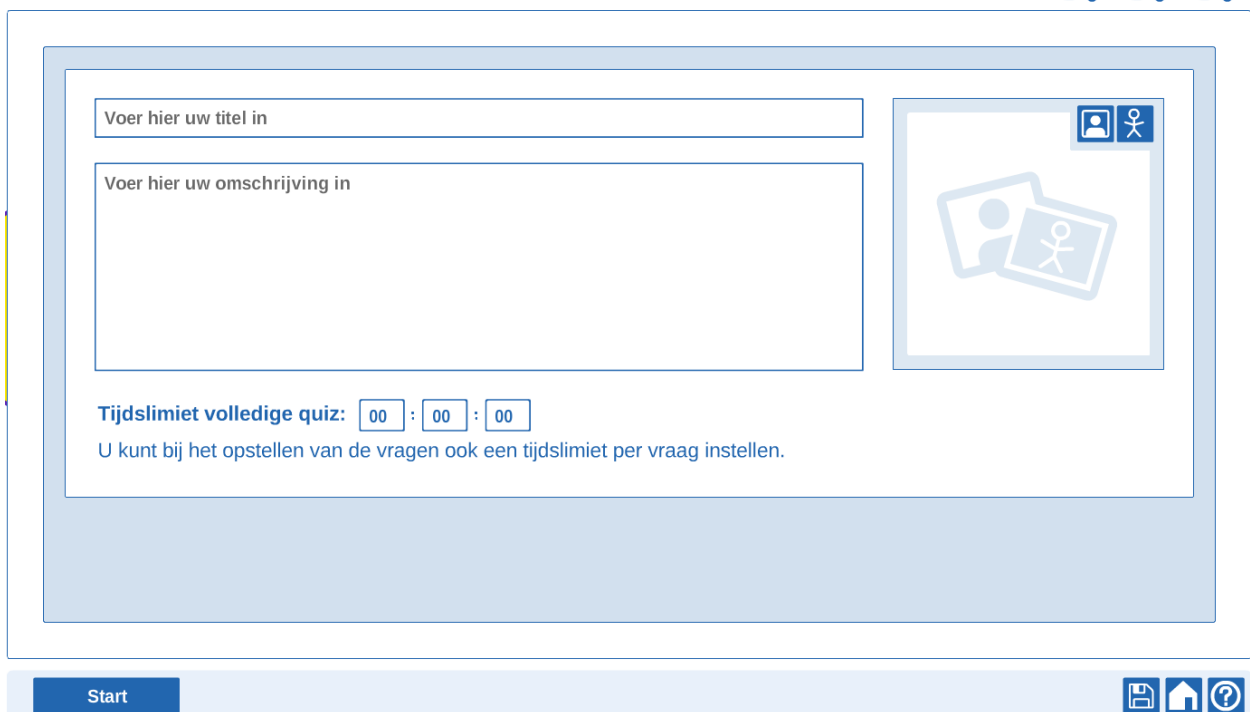
Het venster/scherm wordt aangepast:

ProQuiz Maker

- Kies **Nieuwe Quiz maken**

ProQuiz Maker

- Vul als titel in: **Mijn eerste gemaakte toets**
- Vul bij omschrijving in: **Eerste kennismaking met ProQuiz**

Je kunt een totale tijdslijmiet voor de gehele quiz instellen, maar het kan ook per vraag.

In het rechter boven vak kan een afbeelding behorende bij de titel van de quiz/toets komen te staan:

- Klik op **Afbeelding**:

Je kunt op vergelijkbare manier als eerder beschreven een afbeelding van internet (of van je pc plaatsen.

- Plaats een passende afbeelding

Op dezelfde wijze kan echter in dat vak ook een illustratie of symbool komen te staan, daarvoor gebruik je:

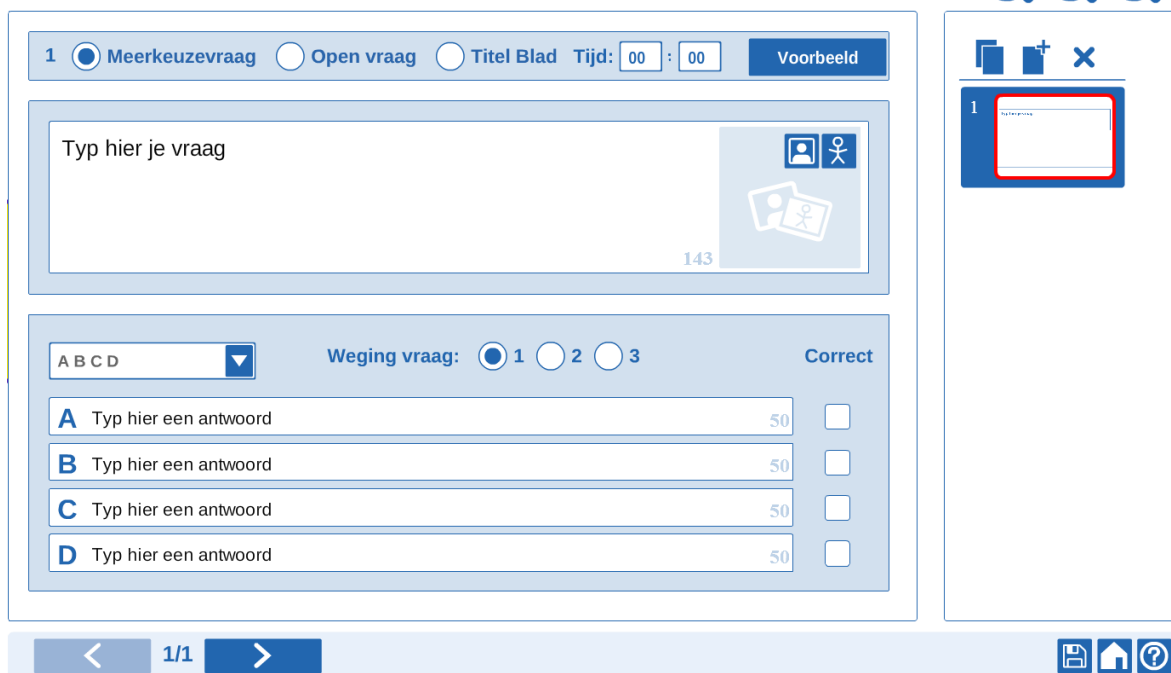

Als een afbeelding of illustratie is geplaatst kan deze ook weer verwijderd worden (d.m.v. het kruisje).

- Klik op de knop **Start**

Het scherm voor de eerste vraag kan gemaakt worden.

Mijn eerste gemaakte toets

The screenshot shows the ProQuiz interface. On the left is the question editor, and on the right is a preview window. The editor has a top bar with question type options: **Meerkeuzevraag** (selected), **Open vraag**, and **Titel Blad**. It also shows a timer set to 00:00 and a **Voorbeeld** button. The main text area contains the placeholder "Typ hier je vraag" and a character count of 143. Below the text area are options for question format: **A B C D** (selected) and **Weging vraag:** with radio buttons for 1 (selected), 2, and 3. A **Correct** checkbox is also present. The answer list below has four items, each with a label (A, B, C, D), a text input field, a score of 50, and a checkbox. The preview window on the right shows a simplified version of the question with a red box around the text area. At the bottom of the editor are navigation arrows, a page indicator "1/1", and icons for save, home, and help.

Je kunt een vraag maken van het type **Meerkeuzevraag** of van het type **Open vraag** of het dient gewoon een **Titel Blad** te zijn, waar dus geen antwoord op gegeven kan/behoeft te worden.

Ook de tijdsinstelling voor deze vraag kan ingegeven worden.

Verder zijn er verschillende typen meerkeuze-vragen en wel:

- ABCD
- ABCD met afbeeldingen
- Tekstueel
- Vorm & kleur
- Vorm & kleur met afbeeldingen

- Klik op de optie **Meerkeuzevraag**
- Type als vraag in: **Wat is een schaap?**
- Plaats als **illustratie** rechts van de vraag een schaap (Zoeken)
- Kies als type: **ABCD**

A B C D
▼

Type in bij:

- A: **een huisdier**
  - B: **een roofdier**
  - C: **een dier op een boerderij**
  - D: **een vis**
- Plaats in het vakje achter antwoord C onder **Correct** een vinkje

Opmerkingen:

- Met **Weging vraag** geef je aan dat deze vraag moeilijker of belangrijker is.
- Met de knop **Voorbeeld** kun je zien hoe het scherm er “straks” bij de werkelijke toets/quiz er uit komt te zien (met Terug keer je dan terug in de Maker).

Mijn eerste gemaakte toets

1

 Meerkeuzevraag
  Open vraag
  Titel Blad

Tijd: 00 : 00
Voorbeeld

Wat is een schaap?

✕

142

A B C D
Weging vraag: 1 2 3
Correct

A	een huisdier	38	☐
B	een roofdier	38	☐
C	een dier op een boerderij	25	☒
D	een vis	43	☐

< 1/1 >

- Klik op **Volgende** voor een nieuwe vraag

Opdracht:

- Maak een vraag van het type ABCD met **afbeeldingen**
- Plaats in het onderste vak (antwoorden) een 4-tal afbeeldingen of illustraties naar keuze (varken, paard, schaap, koe)
- Type als vraag: “Klik op de koe”
- Plaats het vinkje van Correct bij het antwoord/afbeelding van de koe
- Klik vervolgens op Volgende (voor vraag 3)

- Klik op de optie **Open vraag**
- Type als vraag in: **Waarom herken je een koe het beste?**
- Plaats als **illustratie** rechts van de vraag een koe (Zoeken)
- Type als antwoord: **Een koe heeft uiers en geeft melk en heeft meestal grote vlekken op de huid bruin of zwart. Op het hoofd heeft een koe 2 horens.**

Type in bij **Steekwoorden**:

- Uiers ([enter])
- Horens ([enter])

Opmerkingen:

- De steekwoorden worden later in de resultatenmodule gearceerd weer gegeven.
- Je kunt ook tussendoor een titelblad maken als je toevallig nog wat tussen de vragen kwijt wil (info).

- Klik op **Volgende** voor een nieuwe vraag

Je staat nu op vraag 4 van 4 (4/4).

Rechts onderaan bij de vragen staat oa. de knop om de quiz op te slaan:

- Klik op **Opslaan**

Als je de laatste vraag op het scherm hebt staan, maar niet gemaakt hebt (of niet af hebt), verschijnt het volgende venster:

Er zijn nog incomplete vragen.
Maak de rood gemarkeerde vragen compleet in de Maker en sla de quiz op.

Naar de vragen

In de “pagina”-lijst aan de rechterzijde zie je dat bij vraag 4 een rode rand staat, dus deze vraag is niet “af”.

- Klik op **Naar de vragen**

Je keert terug in je quiz.

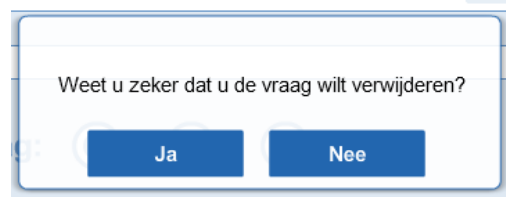
- Klik (evt.) in de rechter lijst op (vraag) **4**

Bovenaan de “pagina”-lijst staan de volgende knoppen:

- Klik (op de knop **Verwijder**
- Klik op de knop **Ja**

De lege vraag (4) wordt verwijderd.

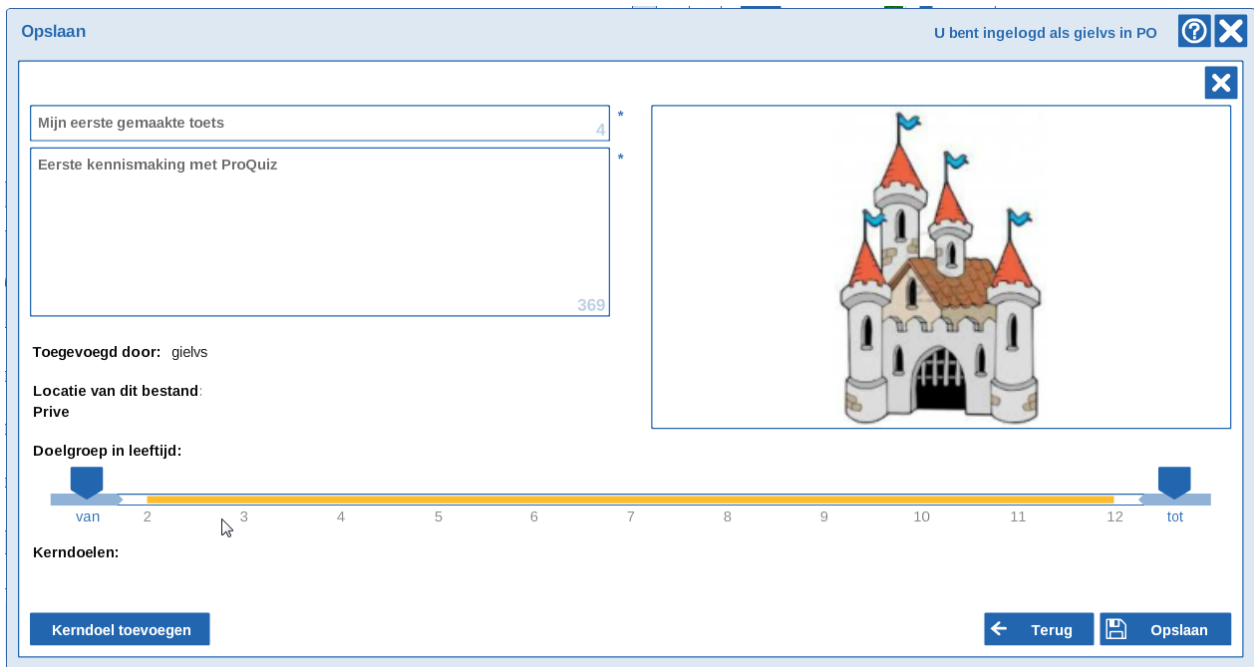

- Klik op **Opslaan**

Het venster met de keuze voor **Privé – School – Bestuur** of **Community** verschijnt. Kies daarin de gewenste “opslaan-gebied” (en eventuele map) en kies vervolgens **Plaats hier**.

Daarna verschijnt het volgende venster, waarin je de naam en omschrijving ingeeft en eventueel leeftijd en kerndoel(en). Werkwijze identiek zoals al eerder beschreven.:

- Klik in het vak naast **Vakgebied** en kies uit de lijst **Biologie**
- Plaats de **Leeftijd** op **9** en t/m **11**

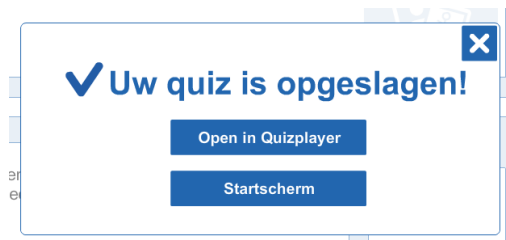
Er wordt nu aangegeven 9 t/m 11.

- Klik op **Opslaan**

Opmerking:

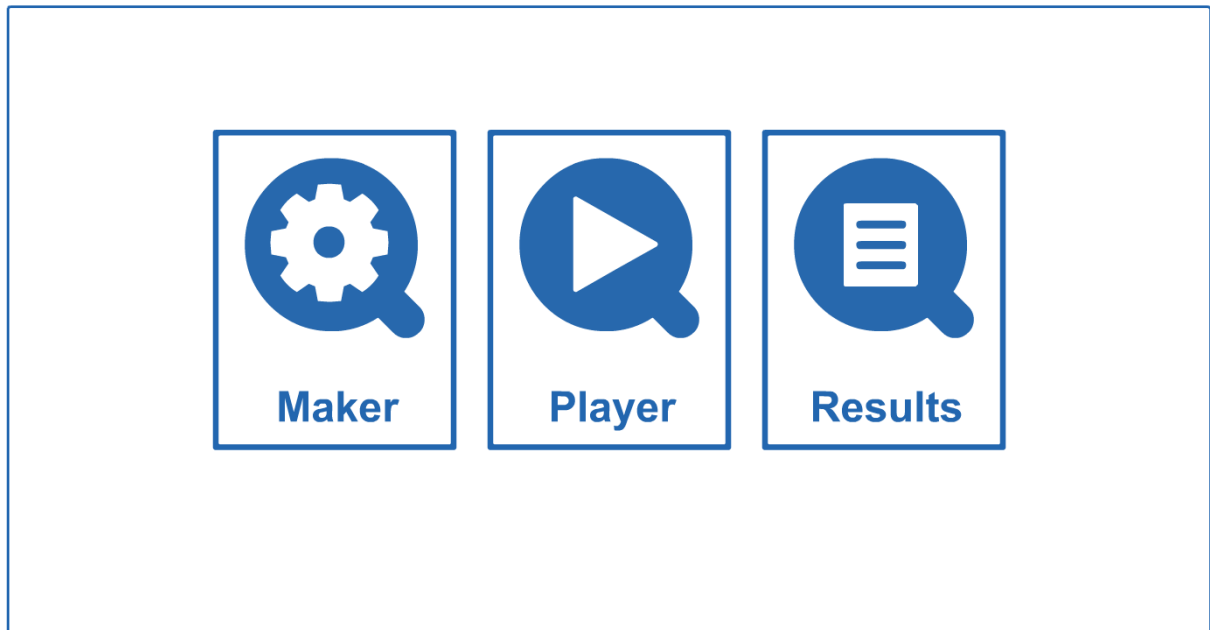
Open in Quizplayer laat de quiz meteen starten

- Klik op **Startscherm**

Het volgende scherm verschijnt:

ProQuiz

6.2 Quizplayer

Met Quizplayer kun je de quiz/toets door de kinderen laten maken.

Je hebt verschillende mogelijkheden:

- Individueel met ProConnect
De leerkracht kan de quiz/toets versturen naar “any device” en de kinderen kunnen dit individueel en in eigen tempo maken.
- Klassikaal met ProConnect
De vragen worden naar de “devices” van de kinderen verstuurd. De leerkracht heeft echter controle over alle devices (zoals bij ProConnect), pas op het moment dat de leerkracht op de volgende vraag klikt krijgen alle devices ook pas die vraag.
- Klassikaal zonder ProConnect
Hier worden de vragen geprojecteerd op het digitale schoolbord en kunnen de vragen m.b.v. (papieren) werkbladen gemaakt worden.

- Kies eventueel **ProQuiz** in de basisbalkmenu
- Kies **Player** in het scherm

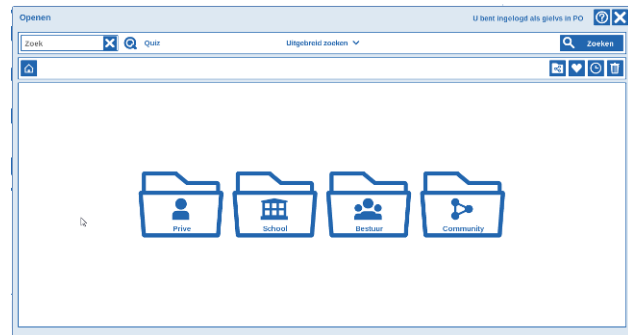

Het volgende scherm verschijnt:

In dit venster wordt eerst gevraagd op welke locatie het ProQuiz-bestand opgevraagd moet worden (Privé – School – Bestuur – Community).

- Klik op **Privé**

Een nieuw venster verschijnt: waarin alle ProQuiz-bestanden getoond worden.

Opmerkingen:

Je kunt quizen/toetsen ook aan de Favorieten toevoegen.

Bij de **I** (Info) kun je meer over de toets te weten komen, zoals wie gemaakt, maar kun je ook de toets verwijderen (mits zelf gemaakt) of beoordelen (sterren toekennen).

- Klik op **Mijn eerste gemaakte toets**

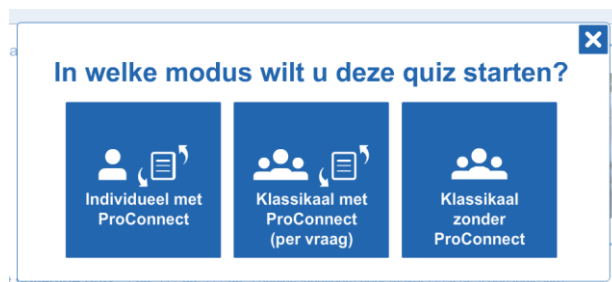

Je kunt de maximale tijd van de gehele toets/quiz instellen en de tijd per vraag. Dit laatste is alleen mogelijk als de maker dat ingevoerd heeft.

- Klik op **Start**

Het volgende venster verschijnt:

- Klik op **Individueel met ProConnect**

Het bekende venster (zie eerder hoofdstuk) verschijnt, waarin je de naam van de groep definieert.

Iedereen die op een device (Ipad, Iphone, tablet waarop de **App ProConnect** is geïnstalleerd – of op een pc of laptop waar men naar **http://connect.prowise.com** is gegaan) kan nu deze quiz/toets maken. Het kind typt de naam van zichzelf in en uiteraard de correcte naam van de **groep**.

- Maak als groep **kempel** en klik op **Groep activeren**
- Klik het het volgende venster (Kempel: groen) op **OK**

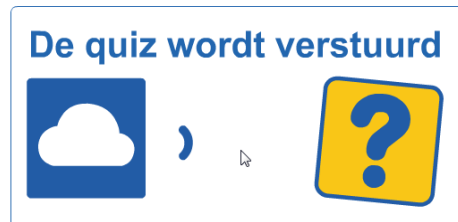
Laat iedereen, die de quiz/toets wil maken zich **eerst** aanmelden.

Opmerking:

De knop is pas actief als zich er minimaal één persoon heeft aangemeld.

Als de quiz/toets wordt verstuurd verschijnt het volgende venster:

Vervolgens na enige tijd:

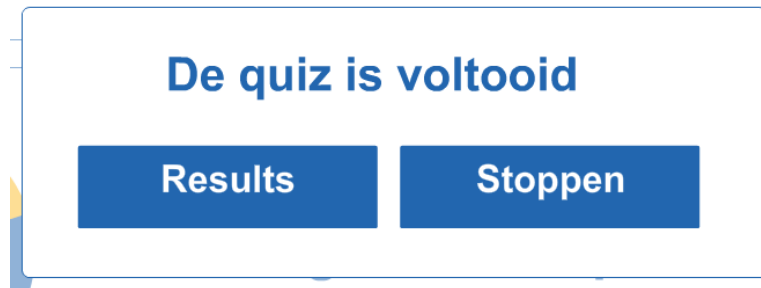

Je kunt op het “bord” (dit kan het digitale bord of scherm zijn, maar ook een pc waarop de quiz/toets is opgestart) zien hoeveel devices aangemeld zijn en hoeveel er reeds ingeleverd zijn.

De leerkracht kan ten alle tijden, met welke vraag de kinderen ook bezig zijn, het antwoorden laten stoppen (op het scherm van de device van het kind verschijnt dan “wacht tot de activiteit gestart wordt”).
Zelfs het volledig stoppen van de quiz/toets is mogelijk.

Opdracht:

- *Probeer m.b.v enkele devices (en laptops/pc's) de quiz/toets te maken.*
- Klik op **Stop quiz**

- Klik op **Stoppen**

Opmerking:

Als je bij de Player kiest voor: **Klassikaal met ProConnect** kan ieder kind zich via een device aanmelden, maar allen krijgen op hetzelfde moment de vraag op hun device **EN.....**

De leerkracht heeft op het digitale bord dezelfde vraag staan en bepaalt ook wanneer de volgende vaag bij iedereen getoond wordt.

Door op het digitale bord te klikken op **Volgende** krijgen alle kinderen de volgende vraag getoond. De leerkracht kan ook aangeven **Toon antwoord**, waarop op het digitale bord het juiste antwoord getoond wordt.

Opdracht:

- *Probeer de quiz/toets nog een keer uit via de optie Klassikaal met ProConnect op alle aangesloten devices.*
- *Sluit de toets af zonder de resultaten bekeken te hebben*

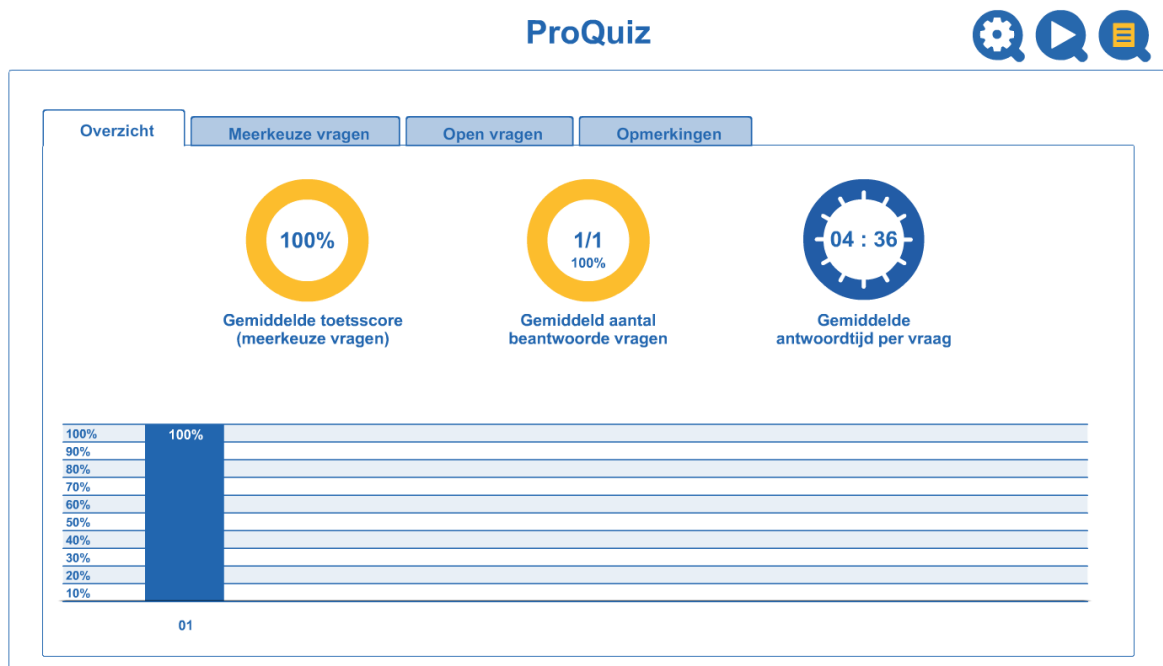
6.3 Quiz/toets resultaten

Bij Resultaten kun je een staafgrafiek met het percentage goed en gemiddelde toetsscores etc., maar ook de scores van meerkeuze-vragen per persoon en de ingegeven antwoorden bij open vragen per persoon.

- Kies eventueel **ProQuiz** in de basisbalkmenu
- Kies **Results** in het scherm

Het volgende scherm verschijnt:

Opmerking:

Je kunt uiteraard ook de resultaten van een andere toets/quiz opvragen.

Dit doe je via de knop Resultaten de optie **Openen**

Opdracht:

- Klik achtereen volgens op: Meerkeuze vragen – Open vragen – Opmerkingen

Opmerking:

Bij **Opmerkingen** kun je een algemene opmerking bij de toets plaatsen maar ook per persoon.

Het resultaat kan ook opgeslagen worden.

- Klik via **Bestanden** op **Opslaan**

Je kunt de resultaten wederom bekijken of je kunt terug keren naar het startscherm van ProQuiz

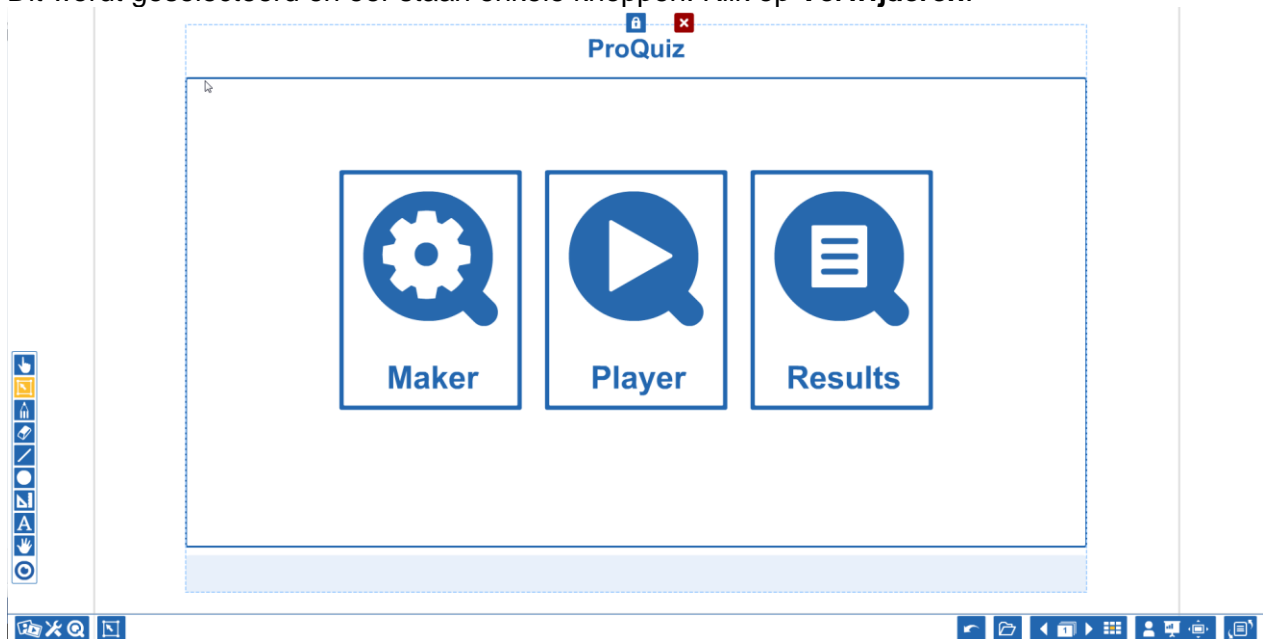
- Kies **Startscherm** in het venster

Opmerking:

Als je het scherm met de ProQuiz wil verwijderen kies dan in de gereedschapsbalk de knop **Selecteren** en klik op de rand van ProQuiz.

Dit wordt geselecteerd en er staan enkele knoppen. Klik op **Verwijderen**.

7. Prowise Presenter App

Sinds versie 5.6 (april 2015) heeft Prowise ook een Presenter App voor op een tablet met dezelfde mogelijkheden als op de pc en/of touchscreen in combinatie met de browser.

Vooralsnog is er een Android-versie (Google App-store), maar binnenkort is er ook de Apple IOS-versie (voor op de Ipad),

De functionaliteit is identiek aan de pc/browser-versie, maar in de app voor de tablet kan ook de camera van de tablet geïntegreerd worden, dus als er een foto gemaakt wordt met de tablet, kan die opgenomen worden in de presentatie van de Presenter App.

Eindopdracht:

Maak een compleet bordverhaal met een bepaald thema (bv. Op de boerderij) en met alles er op en er aan (video, internet, achtergronden, afbeeldingen, etc.) en waar alle geleerde functionaliteiten in verwerkt zijn.

Succes

Bijlage:

Nuttige internetlinks:

- [Bordwerk](http://www.bordwerk.nl/bordwerk.toplijsten.php?list=true) <http://www.bordwerk.nl/bordwerk.toplijsten.php?list=true>
bordverhalen van ActivInspire, Smartboard en uiteraard Prowise Presenter
- [Flipcharts](http://www.flipcharts.nl) <http://www.flipcharts.nl>
bordverhalen voor ActivInspire
- [Digibordles](http://www.digibordles.nl) <http://www.digibordles.nl>
bordverhalen van ActivInspire en Smartboard
- [Schoolbordportaal](http://www.schoolbordportaal.nl/schoolborden) <http://www.schoolbordportaal.nl/schoolborden>
- [Digiborden - Kennisnet](http://po.digiborden.kennisnet.nl) <http://po.digiborden.kennisnet.nl>
- [Digibord op School \(lessen\)](http://www.digibordopschool.nl) <http://www.digibordopschool.nl>
- [Digischool](http://www.digischool.nl) <http://www.digischool.nl>
- [Digibord - startpagina](http://digitaal-schoolbord.startpagina.nl) <http://digitaal-schoolbord.startpagina.nl>
- [Digibord Yurls.net](http://digibord.yurls.net) <http://digibord.yurls.net>

Bordverhalen/-presentaties behorende bij methoden:

(let op: alleen met **abonnement**)

- [Dr. Digi - bordverhalen bij methoden WoltersNoordhoff](http://drdigi.noordhoff.nl/)
<http://drdigi.noordhoff.nl/>
- [Leerkrachtassistent - bordverhalen bij methoden Zwijzen](http://www.zwijzen.nl/web/VoorSchool/Software/DigibordsoftwareVanZwijzen.htm)
<http://www.zwijzen.nl/web/VoorSchool/Software/DigibordsoftwareVanZwijzen.htm>
- [Digitaal schoolbord Malmberg - bordverhalen bij methoden Malmberg](http://www.digitaalschoolbord.malmberg.nl/)
<http://www.digitaalschoolbord.malmberg.nl/>